Ազգ
Azg
18 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2007 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ Թ (3660)

Բելառուսը կանդամագրվի՞ ՎՈՒԱՄ-ին

ԲԱՔՈՒ, 17 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդում են բելառուսական աղբյուրները, առաջիկա ամիսներին Բելառուսը հնարավոր է միանա ՎՈՒԱՄ կազմակերպությանը: Մեկնաբանելով այս հաղորդումը, խաղաղագետ Վլադիմիր Ֆիլինը հայտարարել է, որ իր տվյալներով՝ Մինսկից պաշտոնական դիմում «խաղակին» անդամագրվելու վերաբերյալ դեռեւս չի ստացվել: Սակայն նման խոսակցություններ են վարվում անցած տարվա դեկտեմբերի վերջից: Ըստ նրա, Վիկտոր Յուշչենկոն եւ Վիկտոր Յանուկովիչը պատրաստ են պաշտպանել բելառուսների դիմումը, եթե այն ստացվի: Համանման դիրքորոշում ունեն նախագահներ Վլադիմիր Վորոնինը, Միխայիլ Սաակաշվիլին եւ Իլհամ Ալիեւը: Ինչպես ընդգծել է պրն. Ֆիլինը, «ՎՈՒԱՄ-ը առանց Ռուսաստանի մասնակցության նախկին խորհրդային հանրապետությունների համագործակցության ձեւ է: Փաստորեն դա Ռուսաստանի հետ նրանց ինտեգրացման այլընտրանք է: «Քառյակի» ընդարձակման հարց առաջանալու համար մեղավոր է նախ եւ առաջ Կրեմլը, որը մանր չարչիական եւ չմտածված գործողություններով մերձավոր արտասահմանում, եղբայրական ժողովուրդների էներգետիկական շանտաժով, ինչ-որ ձեւով կարողանում է տարացիորեն չեղած տեղում բարեկամներից թշնամիներ սարքել»:

Հին մեքենաների ներմուծման սահմանափակումները պետք է զուգակցել նորերի ներմուծումը խրախուսելով

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այս տարվա հունվարի 1-ից ներկրվող հին մեքենաների համար հավելյալ վճարներ գանձելու օրենքը տարատեսակ մեկնաբանությունների տեղիք է տվել: «Բնապահպանական վճարների դրույքաչափերի մասին» օրենքով հավելյալ վճարներ պետք է վճարվեն 5 եւ ավելի տարիների հնության ավտոմեքենաների համար: Մասնավորապես 5-10 տարվա հնության ավտոմեքենաների համար բնապահպանական վճարը կազմում է մեքենայի մաքսային արժեքի 2 տոկոսը, 10-15 տարվա վաղեմության մեքենաների համար՝ մաքսային արժեքի 10 տոկոսը, 15 եւ ավելի տարիների մեքենաների համար՝ 20 տոկոսը:

Պատկերացնելու համար, թե բնապահպանական վճարներն ինչ գումարներ են կազմում, դրանք դիտարկենք կոնկրետ օրինակով: Ենթադրենք 10 հազար դոլար արժողությամբ մեքենան արտադրվել է 5-10 տարի առաջ, ապա նրանից Հայաստան ներմուծելու դեպքում պետք է գանձվի ոչ մեծ գումար՝ 200 դոլար (արժեքի 2 տոկոսը): Եթե այդ գնի մեքենան ունի 10-15 տարվա հնություն, բնապահպանական վճարն արդեն կկազմի 1000 դոլար (արժեքի 10 տոկոսը): Եվ վերջապես, եթե 10 հազար դոլար արժողությամբ ավտոմեքենան ունենա 15 տարուց ավելի վաղեմություն, նրա ներմուծման համար հավելյալ պետք է վճարվի 2000 դոլար:

Տես էջ 3

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը կներկայացվի մեկ-երկու շաբաթից

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը կներկայացվի մեկ-երկու շաբաթից: Պալատի օրակարգի անընդհատ փոփոխությունների եւ բազմազբաղության պատճառով դեռեւ հնարավոր չէ հստակ նշել օրը», «Արմենպրես»-ի թղթակցին ասաց ԱՄՆ Հայ դատի հանձնախմբի լրատվության պատասխանատու Էլիզաբեթ Չուլջյանը: Ըստ նրա՝ Կոնգրեսում բանաձեւի սատարողների թիվն ավելանում է, եւ ամեն ինչ նորմալ ընթացքի մեջ է:

«Իհարկե, հասկանեւական կլինի, եթե բանաձեւն ընդունվի մինչեւ ապրիլի 24-ը, սակայն այս դեպքում եւս հնարավոր չէ հստակ օր նշել: Այնուամենայնիվ, անելու ենք հնարավորը, որպեսզի այն ընդունվի մինչեւ ապրիլի 24-ը», վստահեցնում է նա:

Ըստ մամուլի պատասխանատուի՝ Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ընդունման համար այսօր, ինչպես երբեք, ստեղծված են լավագույն հնարավորությունները: Բազմաթիվ կոնգրեսականներ այդ մասին արդեն հայտարարել են: «Բանաձեւի ընդունումը մեծապես կախված է նաեւ հայ համայնքի ակտիվությունից: Նամակների, զանգերի միջոցով փորձելու ենք համոզել այն կոնգրեսականներին, ովքեր դեռեւս չեն հստակեցրել իրենց դիրքորոշումը: Պետք է մոռանալ նաեւ թուրքական լոբբիստական կազմակերպությունների գործոնը», նշում է Է. Չուլջյանը: Նա նաեւ ավելացրեց, որ նախկինում Հայոց ցեղասպանության եւ այլ հայանպաստ բանաձեւերին սատարում էին 179 կոնգրեսականներ, իսկ այժմ պետք է անել հնարավորը նրանց թիվն ավելացնելու համար:

Նշենք, որ բանաձեւի համահեղինակներն են Կոնգրեսի հայկական հարցերով հանձնախմբի համանախագահներ Ֆրենկ Փալոնեն, Ջո Նոլենբերգը, կոնգրեսականներ Ադամ Շիֆը, Ջորջ Ռադանովիչը:

Գերմանիան կրճատել է ցեղասպանությունների հերքումը պատժելի դարձնելու առաջարկի սահմանը

Եվրամիության անդամ բոլոր երկրներում ազատազրկում սահմանել հրեաների Ողջակիզումը հերքելու համար: Սա Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելի առաջարկն է, որը հաղորդում է LA REPUBBLICA իտալական պարբերականը:

Առաջարկի ընդունումը Մեծ Բրիտանիան, Դանիան, Հոլանդիան, Շվեդիան համարում են Եվրամիությունում խոսքի ազատության սահմանափակման հեռանկար: Պաշտոնական Բեռլինը համարում է, որ խոսքի ազատությունը չի կարող հնարավորություն ընձեռել նեոնացիստական գաղափարների քարոզչության համար եւ թույլ տալ հերքել պատմական ճշմարտությունը:

Ի դեպ, մի քանի օր առաջ առաջարկը թուրքական աղբյուրի համաձայն, վերաբերում էր բոլոր ցեղասպանությունների պատժելի դարձնելուն, ինչին **«Ազգ»**-ը անդրադարձել է հունվարի 11-ին «Գերմանիան ձգտում է պատժելի դարձնել բոլոր ցեղասպանությունների ուրացումը ԵՄ-ի երկրներում» հրապարակման մեջ:

Ն. Պ.

Ղարաբաղյան բանակը պատրաստ է նաեւ բնական աղետներին

ԵԱՀԿ-ի առաքելության կողմից Ղարաբաղի հարակից տարածքներում հրդեհները «բնապահպանական աղետ» գնահատելու կապակցությամբ Ադրբեջանի արտգործնախարարության պաշտոնական ներկայացուցիչ Խազար Իբրահիմի՝ «Ազատություն» ռադիոկայանի միջոցով հնչած այն հայտարարությունը, ըստ որի անվտանգ բնապահպանական գործողության անցկացման համար պայմաններ ստեղծելու նպատակով հայկական կազմավորումներին առաջարկվում է հեռանալ հրդեհված տարածքներից, մեկնաբանելով՝ ԼՂՀ պաշտպանության նախարարության լրատվության եւ քարոզչության բաժնի պետ Սենոր Հասրաթյանն «Ազգի» թղթակցի հետ զրույցում մասնավորապես ասել է. «Դա Ադրբեջանի «հերթապահ» սադրանքներից մեկն է, որոնցով զինված հակառակորդ կողմը այս կամ այն առիթներով հաճախ հայտարարություններ է հրամցնում միջազգային հանրությանը: Իրականում անցյալ տարվա աննախադեպ շոգ ամռանը շփման գծի շրջանում բռնկված հրդեհները մարվել են ԼՂՀ պաշտպանության բանակի եւ արտակարգ իրավիճակների վարչության մարտիկների ջանքերով, եւ չեմ կարծում, թե որեւէ այլ ուժի ներկայությունը կարող էր ստեղծված պայմաններում ավելին անել: Ղարաբաղյան բանակն իր ուժերի սահմաններում պատրաստ է բնական անակնկալների դեպքում կրկին հնարավորինն անել՝ կասեցնելու աղետը: Ինչ կոնկրետ գործողություններ պետք է անցկացնի Ադրբեջանը. դա պարզապես բնապահպանական խնդիրը քաղաքական հարթություն տեղափոխելու անիմաստ փորձ է, որն, ինչպես միշտ, դատապարտված է ձախողման»:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ՀՀ նախագահը Ռուսաստանում էր

Երեկ Ռոբերտ Քոչարյանը հանդիպել է Վլադիմիր Պուտինի հետ եւ քննարկել Հայաստանի իրավիճակը՝ կապված առաջիկա ընտրությունների հետ եւ անդրադարձել էներգետիկ հարցերի՝ «Գազպրոմի» առնչությամբ: Այս մասին հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը՝ վկայակոչելով ռուսական աղբյուրներ:

ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակի տեղեկացմամբ Ռոբերտ Քոչարյանի այցը մասնավոր է եւ մեկօրյա՝ պատրաստվել է դեկտեմբերի 22-ից:

Բենոն Սեւանը կրկին ամերիկյան հետապնդումների առարկա

Այս օրերին միջազգային մամուլի առաջին էջերում կրկին Բենոն Սեւանի անունն է հոլովվում: ՄԱԿ-ի բարձրաստիճան նախկին պաշտոնյայի նկատմամբ Մ. Նահանգների գլխավոր դատախազությունը 1,5 տարի հետո գործ է հարուցել, որը նոր չէ, այլ նորացված հինը: Առաջ քաշված մեղադրանքը հիմնականում նույնն է՝ հայազգի պաշտոնյան 144000 դոլար կանխիկ գումար է ստացել Իրաքում ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշած «Նավթ սննդի դիմաց» ծրագիրն իրականացնելիս: Այնինչ դեռեւս 7 տարի առաջ Սեւանը հստակ ու համոզիչ բացատրություններ տվել է այդ մասին, թե այդ գումարն ստացել է հորաքրոջ թողոնից որպես նվեր: Փաստորեն ամերիկյան դատախազությունը կրկնում է 2 տարի առաջ Վոլքերի հանձնաժողովի եզրակացությունը, դատական գործ հարուցելով Կիպրոսի քաղաքացի Բենոն Սեւանի դեմ:

Հարուցված գործի նպատակը սեփական ձախողումների համար քավության նոխազ գտնելու փորձ է, տեղեկացնում է Բախս Ռոբինսոն եւ Լյուիս իրավաբանական գրասենյակից Բենոն Սեւանի շահերի պաշտպան իրավաբան Էրիկ Լ. Լյուիսն իր հաղորդագրության մեջ, որը հրապարակվել է կիպրական թերթերում երեկ: Այս միեւնույն պնդումները կատարվել էին 2 տարի առաջ, երբ պրն Սեւանը դեռեւս աշխատում էր ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարությունում եւ այն ժամանակ նման ոչ մի գործ չհարուցվեց նրա դեմ, գրում է իրավաբանը եւ ավելացնում, որ Բենոն Սեւանը «Նավթ սննդի դիմաց» ծրագրի շրջանակներում իրաքյան ժողովրդին հսկայական օգուտ է տվել, մինչդեռ Մ. Նահանգներն արդեն 4 տարի գրավման տակ պահելով այդ երկիրը, չի կարողանում ոչ մի կերպ թեթեւացնել իրաքցիների կյանքը:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ Մ. Նահանգները Կիպրոսի Հանրապետության հետ արտահանձնման պայմանագիր չունի, հետեւաբար չի կարող Բենոն Սեւանի հանձնումը պահանջել:

ՄՊԱՌՆԱԼԻՔ

Ամերիկյան նոր ռազմանավեր Պարսից ծոցում

Ըստ հոլանդական թերթի, Իրանի վրա հարձակում կձեռնարկվի մինչեւ ապրիլ

Պենտագոնը Պարսից ծոց է ուղարկել ավիակիրների երկրորդ հարվածային խումբը: «Ձերուզալեմ փոստ» թերթի տեղեկությունների համաձայն, հարվածային խումբը «Ջոն Սթեննիս» ավիակրի գլխավորությամբ հունվարի 16-ին «թեժ կետ» է մեկնել Բրեմերտոնի նավահանգստից (Վաշինգտոնի նահանգ):

Այսպիսով, Պարսից ծոցում ամերիկյան ծովուժը կունենա ավիակիրների երկու հարվածային խումբ: Տարածաշրջանում ռազմանավերի այսպիսի կուտակում չէր եղել 2003 թ.-ից ի վեր, երբ ավարտվեց հակաիրաքյան պատերազմի «ակտիվ» փուլը:

«Ջոն Սթեննիսը» նման է «Նիմից» ավիակրին եւ կարող է ընդունել 70-ից ավելի ռազմօդանավ, այդ թվում չորս տասնյակ բազմանպատակ կործանիչ: Ավիակրին ուղեկցող ռազմանավերն ունեն տասնյակ «Թոմահավկ» թեւավոր հրթիռներ:

Մասնագետները նշում են, որ ուժերի նման կենտրոնացումը թերեւս վկայում է մոտ ժամանակներս Իրանի դեմ ռազմական գործողություններ սկսելու ԱՄՆ-ի մտադրության մասին:

Տես էջ 5

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հայաստանի նախագահը տեղեկացված չէ՞ տնտեսության իրական վիճակի մասին

Տրամագծորեն տարբեր կարծիքներ՝ մեկ զեկույցի վերաբերյալ

Միջազգային հեղինակավոր «Ժառանգություն հիմնադրամ» կազմակերպությունը ամեն տարի ուսումնասիրում է աշխարհի երկրների տնտեսության ազատականության վիճակը եւ զեկույց հրապարակում այդ մասին: Ըստ այդ զեկույցի՝ Հայաստանը տնտեսության ազատության ցուցիչով 106 երկրների թվում այս անգամ զբաղեցրել է 32-րդ տեղը, որը բավական լավ ցուցանիշ է, քանի որ նշում է երկրի տնտեսության ազատականության բարձր ցուցանիշ: Այս ցուցանիշով էր հենց դարձել ԱԺ պատգամավոր **Թաթուլ Մանասերյանի** եւ քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ **Խոսրով Հարությունյանի** գնահատման առարկան երեկ «Ուրբաթ» ակումբում, որոնք, փաստորեն, տրամագծորեն հակառակ գնահատականներ տվեցին զեկույցին եւ դրա պատճառ Հայաստանի տնտեսական ու քաղաքական զարգացումներին: Ըստ Թաթուլ Մանասերյանի՝ զեկույցը կազմվել է պաշտոնական վիճակագրության տեղեկատվության հիման վրա, իսկ վերջինս խորհրդայինից համարյա չի տարբերվում. երկնիշ տնտեսական աճը բլեֆ է, քանի որ անցած տարի մեծ պոտենցիալ ունեցող մեր գյուղատնտեսությունը 0 տոկոս ունի ՀՆԱ-ի մեջ, իսկ տնտեսության առաջատար ճյուղ համարվող շինարարությունը 90 տոկոսով ստվերում է գտնվում, տնտեսության զարգացումն էլ միակողմանի է (օրինակ բերվեց ադամանդագործության տեսակարար մեծ կշիռն արտահանման մեջ): Ըստ Մանասերյանի՝ Հայաստանի երկնիշ տնտեսական աճը վերականգնողական է, եւ հայտարարված 13-13,5 տոկոս աճը (արժույթի միջազգային հիմնադրամի տվյալը 10-11 տոկոս է) նույնիսկ բավարար չէ, քանի որ հետպատերազմյան Եվրոպան մի քանի անգամ բարձր վերականգնողական աճի ցուցանիշ ուներ: Իսկ Հայաստանի տնտեսական անվտանգությունը այս ցուցանիշով խոցելի է, երբ մենք, օրինակ, էներգետիկայի ոլորտը չենք կարողանում տնօրինել ու տալիս ենք ուրիշի: Մանասերյանը հայտարարում է, որ Հայաստանի տնտեսագետներն ու պաշտոնյաները ճանաչողական առումով գաղափար չունեն երկրի տնտեսության այսօրվա վիճակի մասին, մարզերի տնտեսական պոտենցիալի մասին պատկերացում չկա. «Հայաստանի կառավարության կազմում որեւէ մեկը պատկերացում չունի, թե ո՞ւր է գլորվում Հայաստանի տնտեսությունը, տնտեսության ռազմավարության վերաբերյալ կողմնորոշիչ գոյություն չունի... չունենք հեռանկարային ծրագիր, չգիտենք որո՞նք են մեր մրցակցային առավելությունները», ասում է նա եւ, հակադրվելով մինչ այդ զեկույցի վերաբերյալ Խոսրով Հարությունյանի հնչեցրած դրական գնահատականին՝ դիմադարձում. «Անորոշության մեջ խարխափելով՝ մենք էստեղ սին հպարտության զգացումով նստենք ու ասենք, թե գիտեք, մենք շատ առաջ ենք անցել Եվրոմիության անդամ երկրներից, մի տեսակ ինքնախաբեություն է»:

Իսկ այ Խ. Հարությունյանը, ընդունելով, որ Հայաստանում հովանավորչություն, չարաշահումներ եւ կոռուպցիա կա՝ միաժամանակ գտնում է, որ մեծ իմաստով զեկույցը համապատասխանում է հայաստանյան իրականությանը, քանի որ, ազատականության բարձր ցուցանիշների հետ մեկտեղ, նշում է իր ասած թերությունները. «Անցած 15 տարիները, փառք աստծո, իզուր չեն անցել, տեղի են ունեցել ինստիտուցիոնալ այնպիսի փոփոխություններ, որ Հայաստանն իր ինստիտուցիոնալ բարեփոխումներով, հանրային կյանքի ժողովրդավարացման ձգտումներով բավական առաջ է գնացել, որ շրջադարձ դեպի տնտեսական այլ մոդելներ այլեւս հնարավոր չէ: Սա է զեկույցի ամենահիմնական քաղաքական էությունը եւ իմաստը», գնահատում է նա, նկատելով, որ այսպիսի զեկույցը վկայություն է, թե Հայաստանը վաղուց դուրս է եկել անցումային երկիր կոչվելու իրավիճակից եւ հայտնվել է զարգացման նոր հանգրվանում: Դա պահանջում է նոր ձեւակերպումներ՝ սկսելու համար տնտեսական եւ քաղաքական երկրորդ սերնդի բարեփոխումները: Միաժամանակ նա հարցադրում ուներ՝ արդյոք կա՞ն օրենսդրական եւ այլ երաշխիքներ եւ քաղաքական կամք ցարունակելու երկրորդ սերնդի բարեփոխումները, որպեսզի երկիրը կախված լինի ոչ թե թիկունքում 60-100 հազար մարդ ու փող ունեցող լիդերից, այլ որակյալ քաղաքական որոշումներ կայացնելու ունակ քաղաքական թիմերից:

Թ. Մանասերյանն ավելի առաջ գնաց վիճակագրության առումով, որպես օրինակ նշելով, որ 44 հազար աշխատատեղի մասին թիվը նախագահ Քոչարյանը ստացել էր առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարից. եթե մարդուն այդ թիվն են մատուցում՝ նա վստահում է իր նախարարներին, իսկ այդ նախարարները, Մանասերյանի խոսքով, ստում են. արտադրական ռեսուրսների վերջին հաշվառումը տեղի է ունեցել 1989 թվականին, է, ո՞նց են պատկերացնում՝ ինչպես զարգացնել տնտեսությունը: Եվ մասնանշեց սխալ կադրային քաղաքականությունը, եւ հենց այդ կադրերի շնորհիվ երկրի նախագահը, փաստորեն, տեղեկացված չէ Հայաստանի տնտեսության իրական պատկերի վերաբերյալ: Խոսրով Հարությունյանը պաշտպանեց կառավարությանն ասելով, որ այնտեղ մարդկանց գիտե, ովքեր գիտեն՝ ու՞ր է գնում մեր տնտեսությունը, 1999-2000 թվականների համեմատ՝ այս կառավարությունը բավական լուրջ հաջողություններ է արձանագրել, իսկ կադրային քաղաքականության մասով էլ նորից եկավ-հասավ երկրորդ սերնդի բարեփոխումներին, որոնցով քաղաքական համակարգի առողջացման հարցն էլ, կադրերի հարցն էլ ինքնին կլուծվեն:

Թ. Մանասերյանի կողմից բավական մեղադրանքներ հնչեցվեցին Հայաստանի մաքսային համակարգի հասցեին, ըստ որոնց տնտեսական հանցագործներին պետք է փնտրել հենց այնտեղ, կառույցի ղեկավարությունում:

Մենք էլ նկատենք, որ ընտրություններին մոտենալուն զուգընթաց՝ կենացները դեռ շատ կքաղցրանան, տարբեր ակնկալիքներով լրագրողական լսարանի առջեւ դեռ շատ մեղադրանքներ կհնչեցվեն, եւ իշխանության չպահանջարկված շատուշատ նոր պաշտպաններ կտեղվեն:

ՄԱՐԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԵԽԽՎ ԶԵԿՈՒՅՑ

Հայ կանայք Հարավային Կովկասում ամենաքիչն են ներկայացված քաղաքականության մեջ

Երեկ Ստրասբուրգում Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽԽՎ) կանանց եւ տղամարդկանց հավասար հնարավորությունների հարցերով հանձնաժողովը քննարկել է Հարավային Կովկասում կանանց դրության ու այն բարելավելու մասին զեկույց, որ հեղինակել է Ռուսաստանի ժողովրդավարական խումբը ներկայացնող Վերա Օսկինան:

Ընդհանրապես, 3 երկրների համար էլ հատկանշական է աբորտների մեծ տարածվածությունը, որոնք կանանց առողջության վատթարացման առումով հաճախ ճակատագրական նշանակություն են ունենում: Իբրեւ խնդրի լուծման ուղի խորհրդարանականներն առաջարկեցին միջոցառումներ նախատեսել 3 երկրներում անվճար հակաբեղմնավորիչ միջոցների մեծ քանակ ներկրելու վերաբերյալ:

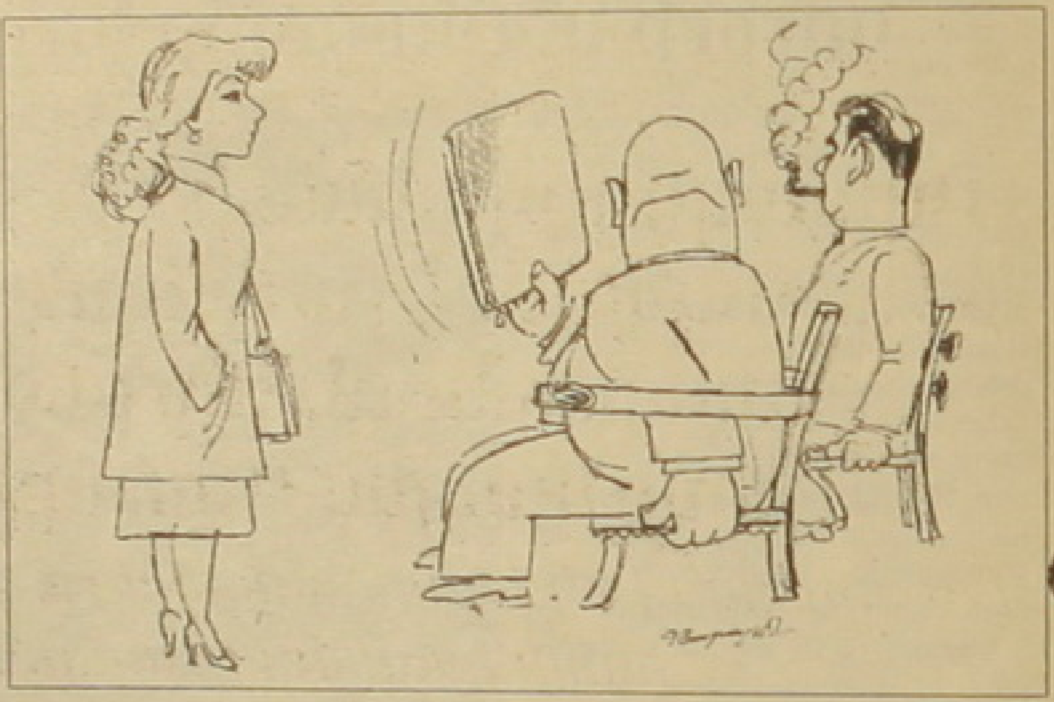

Պարզվում է, որ անկախ Հարավային Կովկասի 3 երկրների միմյանց հանդեպ վերաբերմունքից ու քաղաքական տարբերույթ նկրտումներից, հասարակական սանդղակի վրա զբաղած աստիճանով այդ երկրների կանայք խիստ նման են իրար: Ինչպես ժողովուրդն է ասում, մի տնից չեն, բայց մի հալի են:

Վերա Օսկինայի հետազոտական տվյալների համաձայն, 3 երկրների աշխատաշուկաներում էլ խտրական վերաբերմունք է ցուցաբերվում կանանց հանդեպ: Համատարած մասնավորեցումներից ստեղծված նոր աշխատատեղերում նրանց ավելի պակաս են վճարում տղամարդկանցից, նրանց մեջ ավելի շատ են գործազուրկները: Հղի կանայք պաշտպանված չեն աշխատանքը կորցնելու վտանգից: Աշխատանքը կորցնելու վախից կանանց մի մասը նույնիսկ նախընտրում է ընդհատել հղիությունը:

Ինչ վերաբերում է ընտանեկան բռնությանը, ապա ըստ զեկույցի, այն գոյություն ունի 3 երկրներում էլ (հայ տղամարդկանցից շատերը հակառակ կարծիքի են, այն, որ եթե բռնություն կա էլ, ապա իրենք են դրա զոհերը) դրա բացահայտումը դեռեւս տաբու է 3 երկրներում էլ:

Մեզ համար ամենահետաքրքրականը քաղաքական կյանքին հայ կանանց մասնակցության գնահատականներն են: Պարզվում է, ազգային խորհրդարաններում ներկայացվածության աստիճանով իրենց հարեւան երկրների կանանց մեջ հայ կանայք ամենախեղճն են: Հայաստանի խորհրդարանում նրանք ներկայացված են ընդամենը 4,6 տոկոսով՝ Վրաստանի կանանց 9,4 տոկոսի եւ ադրբեջանուհիների 10,5 տոկոսի դիմաց:

Ներկայացված խնդիրների քննարկումները կշարունակվեն ԵԽԽՎ գարնանային նստաշրջանում:

Կ. Պ.

Հաստատվել է գործող տնօրենի թեկնածությունը

Գիտությունների ազգային ակադեմիայի լրատվական ծառայության հաղորդագրությամբ, ակադեմիայի նախագահության երեկվա նիստում միաձայն հաստատվել է երկրաֆիզիկայի եւ ինժեներային սեյսմաբանության ինստիտուտի գործող տնօրեն ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ Սեւադա Հովհաննիսյանի թեկնածությունը՝ ինստիտուտի տնօրենի պաշտոնում:

Ռ. Պ.

«Մենք չունեցողից ոչինչ չենք ուզում»

Հանրապետականը ՄԱԿ-ից բան չունի ուզելու

Միավորված աշխատանքային կուսակցության ղեկավար Գուրգեն Արսենյանը նախօրեին հայտարարել էր, որ առաջիկա խորհրդարանում իրենք պատրաստ են ՀՅԴ-ին, ԲՀԿ-ին եւ ՀՀԿ-ին իրենցից ավելի շատ տեղ տալ: «Թե որքան տեղ է պատրաստվում ՀՀԿ-ն ուզել ՄԱԿ-ից» հարցին Հանրապետական կուսակցության անդամ, ՀՀԿ խորհրդարանական խմբակցության քարտուղար Գագիկ Մելիքյանը երեկ այսպես պատասխանեց. «Մենք չունեցողից ոչինչ չենք ուզում»: Հետո էլ հավելեց, թե համաձայն չէ նաեւ ՄԱԿ-ի ներկայացրած այն տվյալին, թե ժողովրդի 60 տոկոսը չի վստահում իշխանություններին: Դժվար է ասել, թե նորընտիր խորհրդարանի հարթության վրա այս իշխանություններն ինչպես պետք է համակեցություն հաստատեն, բայց որ արդեն իսկ տարաձայնություններ ունեն, նկատելի է:

«Հայելի» ակումբի երեկվա հյուրերը՝ ԱԺ պետաիրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի ՕԵԿ-ական փոխնախագահ Հովհաննես Մարգարյանը եւ ԱԺ ՀՀԿ խմբակցության քարտուղար Գագիկ Մելիքյանը ներկայացրին իրենց պատրաստությունները խորհրդարանական ընտրությունների վերաբերյալ:

Գ. Մելիքյանի տեղեկացմամբ, ՀՀԿ-ն ունի 920 սկզբնական կազմակերպություններ, 61 տարածքային կառույցներ, 510 համայնքապետներ եւ ավելի քան 80 հազար կուսակից: ՀՀԿ խմբակցության քարտուղարը հայտարարեց, որ իրենք խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ փորձելու են ոչ միայն պահպանել 2003 թ. ունեցած ձեռքբերումները, այլեւ ավելացնել: Իսկ նախագահական ընտրություններին էլ գնալու են նախագահի սեփական թեկնածուով: Արտաշես Գեղամյանի հայտարարությունները, Մելիքյանի գնահատմամբ, անլուրջ են եւ նպատակ ունեն ԲՀԿ-ին եւ ՀՀԿ-ին միմյանց դեմ լարելու: Ինչ վերաբերում է Բարգավաճ Հայաստան կուսակցության (ԲՀԿ) հետ քաղաքական խնդիրներ ունենալուն, ապա հանրապետական գործիչը ասաց, որ իրենք ոչ միայն ԲՀԿ-ի, այլեւ ոչ մի քաղաքական ուժի հետ խնդիրներ չունեն եւ բոլորին դիտում են որպես հավասար մրցակիցներ:

Շուրջ 85 հազար կուսակից ունեցող Օրինաց երկիր կուսակցությունը (ՕԵԿ) Հովհաննես Մարգարյանը համարեց մեր երկրի քաղաքական դաշտի ամենահզոր եւ բազմանդամ ուժերից, որը պատրաստվում է համապետական ընտրություններին: Հ. Մարգարյանը նշեց, որ ընտրությունները վառ օրինակ կլինեն այն կուսակցական անդամների թվերի, որոնք այսօր ներկայացնում են կուսակցությունները. «Ընտրությունները այդ թվերի վառ օրինակը կլինեն, փաստարկված ապացույցը: Ընտրությունների ձայներից ամենից շատ խոսում են նրանք, ովքեր մտավախություն ունեն»: «**Ազգ**»-ի հարցին, թե ինչ կարգի հաջողություն է ՕԵԿ-ն ակնկալում խորհրդարանական ընտրություններից, ՕԵԿ ներկայացուցիչը պատասխանեց. «Տոկոսներ չեմ ուզում ասել, բայց խորհրդարանում բավական լուրջ ներկայություն ենք ակնկալում»:

Օրեր առաջ ԱԺ ՀՀԿ խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը հայտարարել էր, որ եթե իշխանությունն ընդդիմությանը չօգնի, բավական հարցումների արդյունքների համաձայն, ընդդիմությունն ընտրություններում նույնիսկ չի հաղթահարի 5 տոկոսի արգելքը: Արդյոք հանրապետականները՝ որպես իշխանական կուսակցություն, պատրաստվո՞ւմ են աջակցել ընդդիմությանը:

Հանրապետական Գագիկ Մելիքյանը համոզված է, որ այս երկու ամսում ընդդիմադիր կուսակցությունները կաշխատեն իրենց նկատմամբ վստահությունն ավելացնելու համար եւ խորհրդարանում այնուամենայնիվ ընդդիմադիր ուժեր կլինեն: Ինչ վերաբերում է իրենց աջակցությանը, ապա ՀՀԿ խմբակցության քարտուղարը կարծում է, որ ընդդիմադիր դաշտի համար իրենց օգնությունը արդար ընտրություններ կազմակերպելը կլինի:

Լրատվամիջոցներում ՕԵԿ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի քիչ երեւալը Հովհաննես Մարգարյանը բացատրում է նրանով, որ վերջինս 8-9 ամիս զրկված է եթերի հնարավորությունից: Իսկ Ա. Բաղդասարյանի արտասահմանյան այցերը կամ օտարերկրյա լրատվամիջոցներին տված նրա հարցազրույցները ՕԵԿ ղեկավարի կուսակից Հովհաննես Մարգարյանը նորմալ է համարում՝ նշելով, որ իրենց կուսակցության առաջնորդը մեծ հեղինակություն ունի եւ դրսում, եւ ներսում:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Բանակցությունների գաղտնիությունը առաջացնելու է լուրջ հակասություններ Հայաստանում, Ադրբեջանում եւ հատկապես Ղարաբաղում

Դարտմուտյան խմբի մասնակիցները դիմում են Մինսկի խմբի համանախագահներին

Հասարակությունը բավարար տեղեկացված չէ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման բանակցությունների բովանդակությանը, ուստի պատրաստ չէ ընդունելու բանակցությունների հնարավոր արդյունքները կամ կողմ լինել դրանց: Սա Տարածաշրջանային հակամարտությունների դարտմուտյան կոնֆերանսի անդամների անունից դրա համանախագահներ Վիտալի Նաումկինի եւ Հարոլդ Սոնդերսի նամակի կետերից մեկն է՝ ուղղված ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովին եւ ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզային: Երեկ ասուլիսում ԼՂ հարցի կարգավորման, սեփական որակմամբ, այլընտրանքային տարբերակի մասին տեղեկացրեց նույն կոնֆերանսի մասնակից, Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցության (ՀԴԿ) նախագահ Արամ Սարգսյանը, նշելով, որ համանախագահները արդեն ծանոթ են փաստաթղթին եւ խոստացել են քննարկել:

Նամակում հաջորդ կետով նշվում է, որ բանակցությունների արդյունքում տարածքների եւ սահմանների, փախստականների եւ բռնի տեղահանվածների, Արցախի կարգավիճակի իրավաբանական ձեւակերպման առնչությամբ համաձայնագիրը կարող է ամուր հիմք ունենալ, եթե հաղթահարվի տարածաշրջանի բնակիչների հարաբերություններում առկա թշնամանքը, հնարավորություն տրվի քննարկել երկարաժամկետ խաղաղ փոխհարաբերությունների հիմնական մանրամասները՝ մասնակցություն ապահովելով դրանց մշակմանն ու իրականացմանը: Մեկ այլ կետով առաջարկվում է հետեւել այն մոտեցմանը, ըստ որի հասարակությունը պետք է ներգրավված լինի քննարկվող բոլոր հարցերի լուծմանը:

2006 թ. դեկտեմբերի 8-10 Մոսկվայում տեղի ունեցած հանդիպման մասնակիցները նամակում մտահոգություն են հայտնել, որ Ղարաբաղի ներկայացուցիչները դուրս են բանակցային՝ գործընթացից, հստակ չեն հանրաքվեի անցկացման դետալները եւ այլն: Առաջարկվում է բարձր մակարդակով համաձայնություն ձեռք բերել բռնությունից եւ թշնամական քարոզչությունից հրաժարվելու, արխիվային փաստաթղթերի փոխանակման կազմակերպման եւ այլ հարցերի կապակցությամբ:

ՀԴԿ նախագահը եւս մեկ անգամ կարեւորեց, որ բանակցությունների գաղտնիությունը առաջացնելու է լուրջ հակասություններ Հայաստանում, Ադրբեջանում եւ հատկապես Ղարաբաղում: Եվ այս համատեքստում, ըստ Արամ Սարգսյանի, պատահական չէ, որ ձերբակալում են Ժիրայր Սեֆիլյանին եւ Վարդան Մալխասյանին, ինչն արվել է ազատամարտիկներին ահաբեկելու նպատակով այն տրամաբանությամբ, թե անցանկալի որեւէ մի զարգացման դեպքում նրանք իմանան «իրենց տեղը»: Արամ Սարգսյանի համոզմամբ, իրենց նամակում այլ մոտեցում է, քան կիրառվում է Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումների ժամանակ, ավելին, այդ մոտեցումը հնարավորություն կտա պահպանել աշխարհաքաղաքական հավասարակշռությունը տարածաշրջանում, որը կխախտվի խաղաղարար ուժերի մուտքի դեպքում:

Դարտմուտյան ձեւաչափում Արամ Սարգսյանի գործընկեր, «Սահմանադրական իրավունք» միության (ՍԻՄ) նախագահ **Հայկ Բաբուխանյանի** մասնակցությամբ, ղարաբաղյան հարցի քննարկման երկու ձեւաչափ կա՝ Մինսկի խումբ եւ Դարտմուտյան խումբ: Ի տարբերություն Մինսկի խմբի ձեւաչափի, երկրորդում առկա է երրորդ կողմի՝ Ղարաբաղի ներկայացուցիչների մասնակցությունը: Բաբուխանյանը իրենց մշակած տարբերակը որակեց փուլափաթեթային, որի առանցքային կետը հավասարազոր փոխզիջումներն են ի հակադրություն ՀՀ իշխանությունների մոտեցման՝ անվտանգություն տարածքների դիմաց: Ընդհանուր առմամբ, Հայաստանը արտաքին ասպարեզում ակտիվ չէ, մինչդեռ Ադրբեջանը քանիցս առաջ է այդ քարոզչության հարցում՝ ավելի հզոր աշխարհաքաղաքական նշանակություն ձեռք բերելով տարածաշրջանում:

Դարդմուտյան կտրվածքում եւս մեկ գործընկեր, «Ազգային վերածնունդ» կուսակցության վարչության անդամ **Վաղարշակ Հարությունյանի** կարծիքով, եթե խնդիր դրվի Ղարաբաղի մասնակցության, դա հնարավոր է: Մինչեւ 1998 թ. Ղարաբաղի մասնակցությունն ու դրանից հետո դադարեցումը բերեց նրան, որ Հայաստանը ճանաչվեց ագրեսոր, մինչդեռ եթե Ղարաբաղը մասնակցեր բանակցություններին, նման դիրքորոշում չէր լինի:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ Արամ Սարգսյանը կարծիք հայտնեց, թե երբ Ադրբեջանը հայտարարում է ԼՂ անկախության անհնարինության մասին, Հայաստանը նման հարցադրման պարագայում փոխանակ հայտարարելու բանակցություններին չմասնակցելու մասին, համաձայնում է տարածքների վերադարձմանը: Բացի այդ, Սարգսյանի մոտեցմամբ, տարածքների վերադարձման հարց չի կարող դրվել որպես փոխզիջում ԼՂ կարգավիճակի հարցի: «Եթե չլինեին այդ տարածքները, պրն Օսկանյանը ի՞նչ էր պատրաստվում զիջել ԼՂ կարգավիճակի դիմաց: Չկային այդ տարածքները, կամ եղել է պատերազմ, բայց չկան այդ տարածքները, ի՞նչ էինք մենք պատրաստվում քննարկել», այսկերպ ներկայացրեց իրենց մոտեցումը ՀԴԿ ղեկավարը:

Հայկական կողմը չի բարձրացնում տարածքների հավասարազոր փոխզիջման, հայ փախստականների հարց, մինչդեռ դարտմուտյան հանդիպումներում, ըստ Արամ Սարգսյանի, հարցերը բարձրացվում են փաստարկված, ինչին ադրբեջանական կողմի ներկայացուցիչները չեն կարող չհամաձայնել: «Ազգի» հարցին, թե արդյոք դա նշանակո՞ւմ է, որ Քոչարյանի կամ Օսկանյանի հանդիպումներում փաստարկներ չեն ներկայացվում, Արամ Սարգսյանը պատասխանեց, որ որպես բանակցությունների որոշ հատվածի մասնակից, կարող է ասել, երբ հայկական կողմը իսկապես ներկայացնում էր իր փաստարկված դիրքորոշումը, հակառակ կողմը պատրաստված էր լինում ընդունել: «Երբ իշխանության մեջ գտնվելուց պրն Քոչարյանը խրվել է կոռուպցիայի եւ այլ հարցերի մեջ, դարձել է շատ ավելի կախյալ այն միջազգային ատյաններից, որոնք կարող են իրեն թելադրել: Եվ թելադրում են այն, ինչ անհրաժեշտ է իրենց: Արդեն այդ քաղաքական բանակցություններում խոսք չի գնում փաստարկների մասին», ըստ էության նախընտրական տրամադրությամբ ասելիքն ամփոփեց Արամ Սարգսյանը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ըստ Համաշխարհային բանկի, 1989-2004 թթ. Հայաստանը լքել է 635 հազար մարդ

Համաշխարհային բանկի փորձագետները պնդում են, որ 1989-2004 թթ. Հայաստանից հեռացել է 635 հազար մարդ, ընդգծելով, որ նրանց գրեթե 1/3-ը երկիրը լքել է 2000-2003 թթ.: Հազար բնակչին ընկնող տարագիրների թվով Հայաստանն աշխարհում առաջատարների թվում է եւ զիջում է միայն Ճամայկային, Բոսնիային, Ալբանիային եւ Սլովենիային: Բանկի փորձագետների տվյալներով, Հայաստանի հազար բնակչին ընկնում է 300 տարագիր: Դա ԱՊՀ երկրներում ամենաբարձր ցուցանիշն է, որն զգալիորեն գերազանցում է Ղազախստանի եւ Մոլդովայի սահմանած ռեկորդները:

Բանկի փորձագետները նշում են, որ հետազոտված բոլոր երկրներում, այդ թվում Հայաստանում, տարագիր համարվում են միայն վերջնականապես երկրից հեռացած անձինք. ժամանակավորապես հեռացողները հաշվի չեն առնվում: Ազգային վիճակագրության եւ ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի տվյալների հիման վրա ՀԲ մասնագետները արձանագրում են, որ 1989 թ. Հայաստանի բնակչությունը կազմել է մոտ 3,5 մլն, իսկ այսօր՝ 3,212 մլն:

Նշվում է, որ արտագաղթի պատճառած վնասը մասնակիորեն փոխհատուցվում է բնական աճի բավարար ցուցանիշներով (2004 թ. 11,06 տոկոս): Բանկի հաշվարկների համաձայն, 15 տարում Հայաստանում ծնվել է 339 հազար երեխա: Ինչ վերաբերում է արտագաղթի վայրերին, շատերի նման հայերը եւս հիմնականում մեկնում են Ռուսաստան: 1989-2004 թթ. Հայաստանից Ռուսաստան մշտական բնակության է մեկնել 223 հազար մարդ: Այդ մասին հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը, վկայակոչելով ՀԲ համապատասխան զեկուցագիրը:

Հին մեքենաների ներմուծման սահմանափակումները պետք է զուգակցել նորերի ներմուծումը խրախուսելով

1-ին էջից

Անհրաժե՞շտ էր հավելյալ վճարներ սահմանել հին ավտոմեքենաների ներմուծման համար, թե՞ ոչ: «Ազգը» բազմիցս անդրադարձել է նման վճարներ սահմանելու, ինչպես նաեւ ներմուծվող մեքենաների համար չեզոքացուցիչներ տեղադրելու թեմաներին, կարեւորել դրանց անհրաժեշտությունը, ելնելով բնապահպանական նկատառումներից, քննադատել կառավարությանը, որ չի իրականացնում կամ անընդհատ հետաձգում է դրանց կիրառումը: Ուստի, եթե նկատի ունենանք բնապահպանական գործոնը, ապա միանշանակ է, որ նման սահմանափակումն անհրաժեշտ էր ու անգամ ուշացած: Նույնն, ի դեպ, կարելի է ասել նաեւ չեզոքացուցիչների տեղադրման խնդրի վերաբերյալ:

Գաղտնիք չէ, որ հին մեքենաներն ավելի շատ են վնասակար արտանետումներ ունենում: Եթե հաշվի առնենք, որ մեքենաները հիմնականում գործածվում են լեռներով շրջապատված Արարատյան դաշտում եւ մասնավորապես Երեւանում, որտեղ դժվարությամբ են թափանցում օդային հոսանքները եւ աղտոտված օդը մնում է անփոփոխ, ապա հին մեքենաների սահմանափակումների անհրաժեշտությունն ավելի է կարեւորվում: Սա, թերեւս, հիմնական փաստարկն է հօգուտ այդ օրենքի:

Ասվածին կարելի է ավելացնել Հայաստանի՝ հին եւ մաշված մեքենաների գերեզմանոց դառնալու հեռանկարը: Այս փոփոխությամբ որոշակի սահմանափակում է դրվում դրա դեմ, ինչը նույնպես միանշանակ դրական քայլ պետք է համարել: Եվ ընդհանրապես անընդունելի է մոտեցումը, երբ կառավարությունը քննադատվում է այնպիսի մի որոշման համար, որի բացակայության կամ չկիրառման համար, միանգամայն հիմնավորված, քննադատվում էր մինչ ընդունելը:

Բնապահպանական հավելյալ վճարների սահմանումը սոցիալական տեսանկյունից անարդար համարելը առնվազն միակողմանի մոտեցում է: Նախ 5-10 տարվա ավտոմեքենաների համար դա չնչին գումար է, եւ վերջնական գնի մեջ մաքսային արժեքի 2 տոկոսը էական դեր չի ունենում: Հետեւաբար, համեմատաբար քիչ մաշված մեքենաների համար այս օրենքն, ըստ էության, բացասական ազդեցություն գրեթե չունի:

Ինչ վերաբերում է 10 տարուց ավելի հին մեքենաներին, ապա դրանք, իսկապես, որոշակիորեն կթանկանան եւ անմատչելի կդառնան նման մեքենաներ ձեռք բերելու ցանկություն ունեցողների համար: Սակայն եթե առաջնորդվենք միայն այս նկատառումներով, ապա ընդհանրապես ներմուծվող մեքենաները պետք է ազատենք մաքսատուրքերից եւ զանազան վճարներից: Այդ դեպքում մեքենա չունեցողների շահերը ո՞վ պետք է պաշտպանի, որոնք հարկադրված են շնչելու հին մեքենաների արտանետած թունավոր օդը: Իսկ այն մարդկանց շահերը, որոնք ցանկանում են համեմատաբար էժան ավտոմեքենա գնել, հարկ է պաշտպանել այլ ճանապարհով՝ խրախուսելով ներմուծվող նոր ավտոմեքենաների ներմուծումը: Սա միանգամայն հնարավոր եւ լավ տարբերակ է, քանի որ Հայաստանը ավտոմոբիլաշինություն եւ տեղական արտադրություն չունի, ապա թե՛ սոցիալական, թե՛ բնապահպանական, թե՛ մյուս բոլոր նկատառումներով դա դրական նշանակություն կունենա: Իսկ ինչպե՞ս խրախուսել նոր մեքենաների ներմուծումը:

Ներկայումս մեքենաներից որպես մաքսատուրք գանձվում է մաքսային արժեքի (գործարանային գնի, հաշիվ ապրանքագրի) 32 տոկոսը: Դարձյալ դիտարկենք պայմանական 10 հազար դոլար արժողությամբ մեքենայի օրինակը: Հայաստանի սահմանը հատելիս նրանից գանձվում է 3200 դոլար մաքսատուրք: Այսինքն, մեքենան վերջնական սպառողին է հասնում 15-16 հազար դոլարով:

Խրախուսելու համար նոր մեքենաների ներկրումը եւ որպես հին մեքենաների ներմուծումը սահմանափակելուն հակակշռող արմատական քայլ, կարելի է իջեցնել մաքսատուրքի դրույքաչափը: Սրա համար անհրաժեշտ է օրենքում փոփոխություն կատարել, իսկ մինչ այդ նոր մեքենաների ներմուծումը խրախուսելու համար հարկ է այդ գործընթացն ազատել մաքսային կառույցի աշխատակիցների սուբյեկտիվ մոտեցումից:

Բանն այն է, որ մաքսային կոմիտեն իրավունք ունի մեքենա ներմուծողի կողմից չհիմնավորված ապրանքագրի առկայության դեպքում մաքսային արժեք սահմանել մեքենայի շուկայական գինը եւ մաքսատուրքն էլ գանձել այդ գնից: Օրինակ՝ եթե շուկայում 8 հազար դոլարին մոտ գին ունեցող ավտոմեքենայի համար ներմուծողը ներկայացրել է հաշիվ ապրանքագիր, որտեղ այդ մեքենայի ձեռք բերման գինը նշված է, ենթադրենք, 3 կամ 5 հազար դոլար, ապա մաքսավորն իրավունք ունի ճշտելու այդ մեքենայի շուկայական գինը, պարզել, որ կազմում է մոտ 8 հազար դոլար եւ մաքսատուրքը գանձել այդ գնից: Նման դեպքերի համար սա արդարացված եւ ճիշտ իրավասություն է: Սակայն այդ իրավասությունը մաքսավորները կիրառում են ոչ միայն այս կամ այն երկրի շուկայից Հայաստան բերված կասկածելի գնով մեքենաների, այլեւ անմիջապես հայտնի ավտոմոբիլաշինական գործարաններից մեքենաներ ներկրողների նկատմամբ եւ հատկապես նրանց՝ ովքեր ջանում են օրենքով աշխատել:

Ենթադրենք, նույն 8 հազար դոլար արժողությամբ ավտոմեքենան ներկրել է արտասահմանյան ավտոմոբիլաշինական հայտնի ընկերությունների Հայաստանում ներկայացուցիչ ընկերությունը եւ ներկայացրել գործարանային գնի վերաբերյալ համապատասխան հաշիվ ապրանքագիրը: Եթե մաքսային կոմիտեի աշխատակիցը հանգիստ որոշի, որ միջազգային ճանաչում ունեցող ընկերության ներկայացրած գործարանային գինը չի համապատասխանում իրական շուկայական գնին, ապա ոչինչ նրան չի խանգարի, որ այդ մեքենայի արժեքը սահմանի ոչ թե 8 հազար դոլարը, այլ, ասենք 10 հազար դոլարը: Բնականաբար, մաքսատուրքն էլ կգանձվի այդ գումարից:

Մաքսավորների հենց նման սուբյեկտիվ եւ կանխակալ մոտեցումից հրաժարվելու դեպքում, մինչ օրենք փոփոխելը, կարելի է խրախուսել նոր ավտոմեքենաների ներմուծումը: Դա դրական հետեւանքներ կունենա ինչպես մթնոլորտի մաքրության, այնպես էլ սոցիալական առումներով: Այսինքն, մարդիկ կկարողանան ավելի ցածր գնով գնել նոր ավտոմեքենա, գործարարները կկարողանան ավելի ցածր գնով վաճառել եւ զարգացնել նոր ավտոմեքենաներ ներկրելու բիզնեսը, իսկ մենք բոլորս զերծ կմնանք հին մեքենաների արտանետած թունավոր օդը շնչելուց:

Առաջիկայում «Ազգը» կփորձի հավելյալ մանրամասնություններ ներկայացնել՝ զրուցելով ներկրողների հետ:

Հայաստանի ցուցանիշները Համաշխարհային բանկի զեկույցում խիստ բեւեռացված են

Ինչպես ենք «բիզնես վարում» 176 երկրների կազմում

Համաշխարհային բանկի ուսումնասիրության համաձայն, Հայաստանը «բիզնես վարելու հեշտության» ցուցանիշով 2006 թ.-ին զբաղեցրել է 34-րդ տեղը: Սա ընդհանուր առմամբ բնութագրվեց որպես ոչ վատ ցուցանիշ: Սակայն այն գոյանում է մի շարք ցուցանիշների համադրումից, որոնց գերակշիռ մասի առումով մեր երկիրը անհամեմատ ավելի վատթար դիրքեր է զբաղեցնում, քան միջինացված 34-րդ տեղն է:

Նախ՝ ինչո՞ւ է Հայաստանը զբաղեցրել 34-րդ տեղը: Առավելապես «սեփականությունը գրանցելու» ցուցանիշի շնորհիվ: Անցյալ տարի մեր երկիրը աշխարհում զբաղեցրել է 2-րդ տեղը՝ զիջելով միայն Նոր Զելանդիային: Նախորդ՝ 2005 թ.-ի համեմատ գրանցվել է առաջընթաց 4 աստիճանով: Ըստ ուսումնասիրության, Հայաստանում սեփականության գրանցումը կադաստրի պետական կոմիտեի ստորաբաժանումներում կատարվում է 3 քայլով եւ 4 օրում: Պատկերացնելու համար, թե Հայաստանն ինչպիսի առաջընթաց է արձանագրել այս ոլորտում, նշենք, որ տարածաշրջանում (ԱՊՀ), օրինակ, գրանցման ժամկետի ցուցանիշը 102 օր է:

Երկրորդ ցուցանիշը, որտեղ Հայաստանն ավելի բարձր տեղ է զբաղեցնում, քան ընդհանուր 34-րդ տեղն է, «պայմանագրեր կիրարկելն» է: Այստեղ զբաղեցնում ենք 18-րդ տեղը: Նախորդ տարվա համեմատ մեր ցուցանիշը բարելավվել է մեկ տեղով: Առեւտրային պայմանագրերը կյանքի կոչելու համար պահանջվում են 24 քայլ եւ 185 օր: Տարածաշրջանի երկրների միջին ցուցանիշը 31 քայլն է եւ 408 օրը:

Անցյալ տարի ամենամեծ առաջընթացն արձանագրվել է «արտոնագրեր ստանալու» ցուցանիշի առումով: Այստեղ 36-րդն ենք 2005 թ.-ի 70-րդ հորիզոնականի փոխարեն: Արտոնագրեր եւ թույլտվություններ ստանալու համար Հայաստանի գործարարները պետք է անցնեն 18 ընթացակարգեր 112 օրվա ընթացքում: Որոշակի՝ 11 տողով առաջընթաց ենք արձանագրել նաեւ «վարկ ստանալու» ցուցանիշով: Սակայն դեռեւս զբաղեցնում ենք 65-րդ տեղը:

Վերոնշյալով ավարտվում են անցյալ տարի արձանագրված այն դրական տեղաշարժերը, որոնց շնորհիվ «բիզնես վարելու» ընդհանուր ցուցանիշով Հայաստանը 2005 թ.-ի 37-րդ տեղից 3 աստիճանով վեր է բարձրացել եւ զբաղեցրել 34-րդ տեղը: Մնացած այլ ցուցանիշներով կամ շարունակում ենք զբաղեցնել ցածր տեղեր եւ ունենք ցածր առաջընթաց անցյալ տարվա ընթացքում, կամ հետընթաց ենք արձանագրել:

Ամենից մեծ հետընթացն արձանագրվել է «աշխատողների հետ հարաբերվելու» ցուցանիշում՝ 19 աստիճանով: Այն ընդգրկում է աշխատողներ վարձելու դժվարությունը, ծախսը, աշխատանքից ազատելու դժվարությունն ու ծախսը, ժամերի խստությունը: Այստեղ Հայաստանը 41-րդն է:

Մեր երկրի համար խիստ կարեւոր, «ներդնողներին պաշտպանելու» ցուցանիշով Հայաստանը զբաղեցնում է շատ ցածր՝ 83-րդ տեղը: 2005 թ.-ի համեմատ արձանագրվել է հետընթաց 2 տողով: Այս ցուցանիշն ընդգրկում է երեք գործոն՝ գործարքների թափանցիկություն, ինքնուրույն աշխատելու պարտավորություն եւ բաժնետերերի կողմից դատական գործընթաց սկսելու հնարավորություն:

«Բիզնես սկսելու» ցուցանիշով 46-րդն ենք, «բիզնես փակելու»՝ 40-րդը: Առաջինում 2 աստիճան առաջընթաց ունենք 2005 թ.-ի համեմատ, երկրորդում՝ 1 աստիճան հետընթաց:

Եվ վերջապես մեր ավանդական հետնապահների՝ «հարկեր վճարելու» եւ «սահմաններից դուրս առեւտուր անելու» ցուցանիշների մասին, որոնք ցույց են տալիս հարկային եւ մաքսային մարմիններում կատարված բարեփոխումները, իսկ տվյալ դեպքում՝ դրանց բացակայությունը:

«Հարկեր վճարելու» ցուցանիշով Հայաստանը 148-րդն է: 2005 թ.-ի համեմատ մեկ աստիճանով ցածր: Հայաստանում միջին չափի ձեռնարկությունը մեկ տարվա ընթացքում հարկեր վճարելու համար պետք է կատարի 50 վճարում, դրա համար ծախսելով 1120 ժամ: Հատկապես ծախսված ժամանակի առումով մեր երկիրը բավականին աննպաստ դիրքում է տարածաշրջանի երկրների նկատմամբ, որտեղ միջին ցուցանիշը 423 ժամն է:

Մաքսային ծառայության աշխատանքները բնութագրող «սահմաններից դուրս առեւտուր իրականացնելու» ցուցանիշով 2006 թ.-ին 119-րդ տեղում ենք: Նախորդ տարվա համեմատ Հայաստանը զիջել է դիրքերը 6 տեղով: Արտահանման փաստաթղթերի ձեւակերպման համար գործարարը պետք է կատարի 7 քայլ, 1 կոնտեյների արտահանման ծախսը 1600 դոլար է, իսկ պահանջվող ժամանակը՝ 34 օր: Այս առումներով Հայաստանն ավելի վատ ցուցանիշներ ունի, քան տարածաշրջանի միջին ցուցանիշներն են: Սա այն դեպքում, երբ արտահանմանն աջակցելը հռչակվում է որպես պետական քաղաքականություն: Ներմուծման համար պահանջվում է 6 քայլ, 37 օր եւ 1750 դոլար՝ մեկ կոնտեյների համար:

Եթե ամփոփենք վերոնշյալը, ապա կարող ենք արձանագրել տարբեր ցուցանիշների առումով խիստ բեւեռացված վիճակը ՝ հատկապես սեփականության գրանցման, մասամբ նաեւ պայմանագրերի կիրարկման ու արտոնագրեր ստանալու ոլորտներում առաջատար դիրքերը եւ դրան հակառակ՝ հարկեր վճարելու, սահմաններից դուրս առեւտուր անելու, ներդնողներին պաշտպանելու եւ այլ ցուցանիշների գծով տխուր պատկերը: Ինչը նշանակում է, որ 34-րդ տեղը դեռ գոհացուցիչ արդյունք չէ, եւ բարեփոխումների հրատապ անհրաժեշտությունն է զգացվում հատկապես այնպիսի կոռումպացված կառույցներում, ինչպիսիք մաքսային եւ հարկային մարմիններն են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Օրացույց-2007

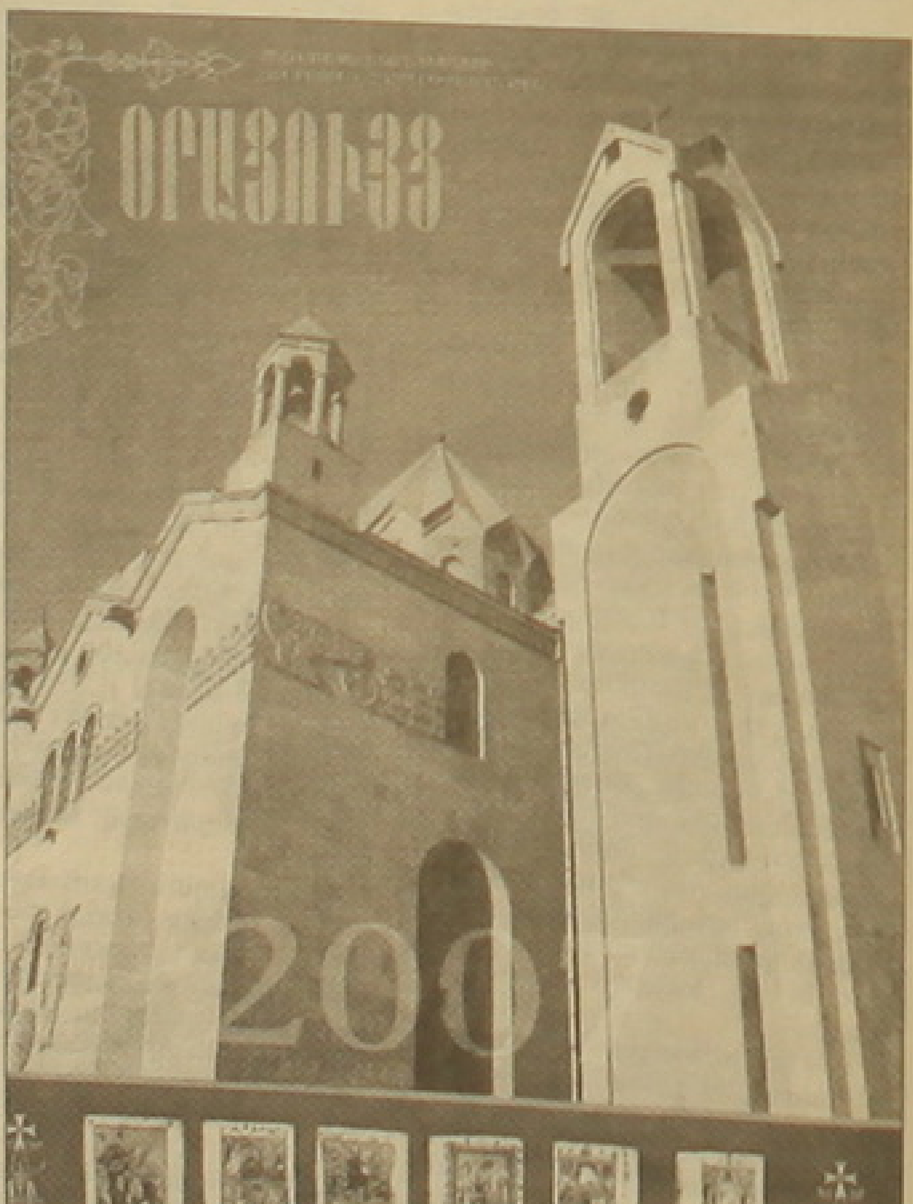

Խմբագրությունը տարեմուտին շնորհավորանք-բացիկ-հուշանվերներից բացի ստացել է նաեւ օրացույցներ: Մեր շնորհակալությունը՝ որոշակի անդրադարձներով: Դրանց մի մասը հետաքրքրական մտահղացումներով՝ լուսանկարչական արվեստի գործեր են, նաեւ բովանդակային որոշակի ուղղվածություն ունեն: UNICEF-ի տարվա օրացույցի լուսանկարչական թեման ուղղված է սոցիալական անպաշտպանվածությանը, օրվա էջերը թերթողներիս հիշեցնում են կյանքի թշվառությունը՝ հիվանդների, տնանկների, սովյալների, որբ երեխաների գոյության եւ նրանց օգնելու անհրաժեշտության մասին:

Կենտրոնական բանկի, ԱՄՆ զարգացման ծրագրի, Բրիտանական խորհրդի, Զարգացման հայկական բանկի, Հայաստանում Կորեայի պատվո հյուպատոսարանի («Հյունդաի» մեքենաներով), ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի, Եվրասիայի օրացույցները պատի, սեղանի, մի մասն էլ օրագրային նշումների համար կիրառական եւ նպատակահարմար նշանակությամբ են:

Մի առանձին խումբ են կազմում Հայաստանի պատմամշակութային վայրերին, աշխարհագրությանը, բնությանը նվիրված օրացույցները: «Նարեկացի արվեստի միությունը» ներկայացնում է Landscapes Armenia, Հակոբ Հովհաննիսյանի՝ հայկական լեռնաշխարհի հրաշալի լուսանկարներով օրացույցը, որտեղ գունային արտահայտչականությունը լույսի մաքուր արտացոլման շնորհիվ բացառիկ երանգներ է ստացել:

Գունային հարստությամբ աչք է շոյում Colors of Armenia արտգործնախարարության օրացուցային հրատարակությունը (լուսանկարիչ՝ Հրայր Խաչերյան):

«Ժառանգություն ապագային» ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի օրացույցը ներկայացնում է հայ հոգեւոր ճարտարապետության մի ընտրանի՝ Սանահին, Գեղարդավանք, Զվարթնոց, Գառնի, Տաթեւ, Հռիփսիմե, Նորավանք, Հաղարծին...

«Արցախի Տիգրանակերտ»՝ «Երկիր Միության» օրացույցին պատկերված են Տիգրանակերտի միջնաբերդի վաղ շրջանի հայկական ճարտարապետության պահպանված հատվածներ, պեղումներից հայտնաբերված իրեր՝ վաղ քրիստոնեական մշակութային մի շերտի հետքեր:

«Շուշի վերածնունդ» հիմնադրամի Շուշի-2007-ն առանձնահատուկ է բովանդակային առումով: Մտահղացողներն օրացույցի առիթը հրաշալիորեն են օգտագործել՝ ներկայացնելու հայկական հինավուրց բերդաքաղաքի պատմությունն ու այսօրը, նրա մշակույթը, ճարտարապետությունը՝ եկեղեցիները, կրթարանները:

Առավել ուշագրավ են Թեքեյան մշակութային միության եւ Արարատյան հայրապետական թեմի օրացույցները: Արդեն ավանդույթ դարձած՝ ԹՄՄ-ն ներկայացնում է մշակութային իր օրացույցները՝ նվիրված հայ կերպարվեստի նշանավոր վարպետների գործերին: ԹՄՄ նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանի յուրահատուկ վերաբերմունքը գեղանկարչությանը դրսեւորվում է նաեւ այս ձեւի մեջ: ԹՄՄ-ի այս տարվա պատի մեծադիր 2 օրացույցն էլ գեղանկարչական են: Տպագրության բարձրորակությամբ եւ արվեստային բնույթով դրանք հետաքրքրություն եւ պահանջարկ են վայելում ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ սփյուռքում. տպաքանակի մի մասն առաքվում է սփյուռք, որտեղ մեր հայրենակիցները նույնպես առիթ են ունենում տարին բոլոր իրենց հայացքի տակ ունենալու հայ վարպետների նկարչական արժեքավոր ստեղծագործություններ, որոնք այսկերպ էլ ճանաչելի են դառնում ոչ միայն սփյուռքահայերին, նաեւ շատ հայաստանցիների: Օգտագործված նկարները, մասնավոր անձանց հավաքածուներից, ներկայացնում են սփյուռքահայ եւ տեղի արվեստագետների գործեր՝ Գրիգոր Շլղյան, Հովհ. Այվազովսկի, Ժանսեմ, Վարուժան Վարդանյան, Մինաս Ավետիսյան, Դմիտրի Նալբանդյան, Ռուբեն Աբովյան, Գեւորգ Եղիազարյան, Մարիամ Ասլամազյան, Մարտիրոս Սարյան, Փանոս Թերլեմեզյան, Գեւորգ Բաշինջաղյան (տպագրության հովանավոր՝ «Անելիք» բանկ), Մ. Սարյան, Էդվարդ Իսաբեկյան, Հարություն Կալենց, Մինաս Ավետիսյան, Գաբրիել Գյուրջյան, Վարուժան Վարդանյան, Արա Բեքարյան, Անատոլի Գրիգորյան, Սարգիս Համալբաշյան, Հակոբ Կոջոյան, Հովհ. Այվազովսկի, 2-րդ օրացույցի տպագրության հովանավորն է «Եվրոստան-ոյուս» կազմակերպությունը:

Առանձին ուշադրություն է հրավիրում Արարատյան հայրապետական թեմի այս տարվա օրացույցը մտահղացման առանձնահատկությամբ: Այն ձեռք բերողները հետագայում կարող են օգտվել դրանից ինչպես գիրք-ալբոմից՝ տարեվերջին կտրելով օրացուցային մասը: Օրացույց-ալբոմը բացվում է Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին 2-րդի եւ Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նավասարդ արք. Կճոյանի՝ առ հայրենին եւ ժողովուրդն ուղղված օրհնանքի ու հույսի խոսքերով: Գեղանկարչական ալբոմ-օրացույցն ընդգրկում է հայ մանրանկարչության նմուշներ, մինչ այդ անդրադարձը Ռ. Դրամբյանի եւ Լ. Դուռնովայի ուսումնասիրությունից հատվածներ որոշակի պատկերացում է տալիս կերպարվեստի այս ժանրի առանձնահատկությունների մասին: Եկեղեցական տոնացույցը, արվեստի եւ տեքստային մասերը հրաշալիորեն լրացնում են միմյանց: Ընտրված մանրանկարի եւ տոնացույցի զուգադիր էջը ներկայացնում է եկեղեցական տոների եւ հոգեւոր խորհուրդների մեկնաբանությունները: Ինչպես՝ Հունվար-տոնացույց-օրացույցի վերեւում՝ մանրանկար-«Քրիստոսի Ծնունդը», 1268, Ավետարան: Ծաղկող՝ Թորոս Ռոսլին: Կիլիկիա: Զուգադիր էջին տեքստային մեկնաբանություն՝ Սուրբ Ծննդի եւ Մկրտության: Ապրիլ-մանրանկար՝ «Քրիստոսի մուտքը Երուսաղեմ», 1286, Ճաշոց, Կիլիկիա: Համապատասխանաբար՝ Ծաղկազարդի, Սբ. Հարության տոների եւ Հաղորդության խորհրդի մեկնաբանությունը: Այս օրացույցը ուսանելի է եւ ճանաչողական նշանակությամբ վստահաբար օրերը թերթատողներին որոշակի պատկերացում կտա քրիստոնեության հոգեւոր խորհուրդների եւ հայ եկեղեցու տոների մասին:

Արարատյան հայրապետական թեմի եկեղեցիների 23 բացիկների հավաքածուն՝ շքեղ տպագրությամբ եւ ձեւավորման գեղագիտական բարձրաճաշակությամբ, արժանի է առանձին հիշատակման: Դեղնադարչնագույն մագաղաթ հիշեցնող թղթի ֆակտուրան՝ մուգ շագանակագույն երիզներով ու ոսկեփայլով, ստեղծում է հոգեւոր զգացողությունների մթնոլորտ ու մոտեցման այս ձեւի մեջ զետեղված են թեմին պատկանող եկեղեցական հին ու նոր կառույցների պատկերները՝ Սբ. Աստվածածին, Սբ. Սարգիս, Սբ. Հակոբ, Սբ. Երրորդություն, Կաթողիկե-Սբ. Աստվածածին (Երեւան), Սբ. Հարություն, Սբ. Սարգիս (Արարատի մարզ) եւ այլն: Բացիկների հետեւում ուղեցույց է՝ եկեղեցական համալիրների եւ Արարատյան թեմի առաջնորդարանի հպացքներով. եկեղեցիների անունները՝ ոսկեփայլի մեջ, շատ տպավորիչ է, սակայն կարեւոր մեկ այլ տեղեկություն բացակայում է. եկեղեցիների թվագրումը, ցավոք, տեղ չի գտել դրանց անվանման կողքին:

Կարելի է արձանագրել, որ արդեն ձեւավորվել է օրացույցի ձեւավորման, կազմման եւ տպագրության մշակույթ:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԱԶԳ Միջազգային

Նոր սահմանագիծ Ռուսաստանի եւ Բելառուսի հարաբերություններում

Ռուս-բելառուսական նավթագազային սկանդալային հակամարտությունն ավարտվեց որոշակի համաձայնությունների ձեռքբերումով: Սակայն կարելի է աներկբա ասել, որ այս աղմկահարույց միջադեպը սահմանագիծ ստեղծեց երկու երկրների միջպետական հարաբերություններում: Եթե մինչ այդ երկու կողմն էլ, մեղմ ասած, ներքուստ այնքան էլ համոզված չէին միութենական պետություն ստեղծելու գաղափարի իրատեսության մեջ, ապա արդեն պարզ դարձավ, որ այնուամենայնիվ առաջին պլան է մղվում ինքնուրույնության գործոնը: Մոսկվան համոզվեց, որ Լուկաշենկոն երբեք չի հրաժարվի ինքնիշխանության իրավունքից՝ նույնիսկ Ռուսաստանի կողմից տնտեսական բարենպաստումների տրամադրման պայմաններում: Ավելին, «բասկան» իր ինքնահաճ ելույթով գավալի հարված հասցրեց Ռուսաստանի վարկին որպես հուսալի էներգամատակարարի: Արեւմուտքին չի հետաքրքրում (գուցե եւ ձեռնտու չէ), թե ով է ավելի շատ մեղավոր այդ հարցում: Կարեւորն այն է, որ երկուսն էլ «անվստահելի» գործընկերներ են, ուրեմն պետք է ուժեղացնել էներգապաշարների այլընտրանքային որոնումները:

Ըստ երեւույթին, իր ինքնակամության մեջ «Եվրոպայի վերջին բռնատեր» այս անգամ, իրոք, չափազանցրեց իր դերը: Բացարձակապես ոչ մի հենարան չունենալով Եվրոպայում թե Ամերիկայում, Լուկաշենկոն արմատապես փչացրեց հարաբերությունները իր տնտեսական սնողի հետ, սպառելով նրա քաղաքական համբերատարության պաշարը: Եվ հայտնի չէ, թե ո՞ւմ վրա կարող է նա հենվել այժմ՝ Ահմադինեժադի՞, թե՞ Ուգո Չավեսի վրա: Փաստորեն ամեն ինչ արվեց, որ Բելառուսը Ռուսաստանի համար դառնա սոսկ բիզնես-գործընկեր:

Մյուս կողմից, անորոշ իրավիճակում է հայտնվել Կրեմլը: Տարիներ շարունակ զիջող լինելով Լուկաշենկոյի նկատմամբ, նա կորցրել է ազդեցությունը բելառուսական ընդդիմության վրա, որի որոշ ներկայացուցիչներ ապարդյուն փորձեր էին անում շահելու Մոսկվայի աջակցությունը:

Բոլոր պարագաներում ստեղծված նոր իրադրությունից շահում է Արեւմուտքը: Նախ, նվազում են այդ երկու պետությունների մերձեցումը խանգարելու նրա «ծախսերը»: Եվ հետո, բուն Բելառուսում լուկաշենկոյամերձ ուժերը համոզված են իրենց կողմնորոշման մեջ, համենայն դեպս, ոչ դեպի Ռուսաստան: Իսկ եթե վերջնեմ հենց միայն էներգամատակարարման գերհրատապ խնդիրը, ապա այստեղ էլ ստեղծվել է պարադոքսալ մի վիճակ, որը նույնպես Ռուսաստանի օգտին չէ:

Բանն այն է, որ մինչ բելառուսական «խռովությունն» իրավիճակն անսպասելիորեն փոխվեց նաեւ մյուս «միաբեռան» էներգետիկ պետությունում՝ Թուրքմենիայում: Ռուսաստանի համար դյուրին չէր գործ ունենալ հասանելի արեւելյան բռնակալի՝ Սափարմուրադ Նիյազովի հետ: Սակայն որպես չարիքի փոքրագույն էր դիտվում այն հանգամանքը, որ Թուրքմենբաշին իր երկրի ընդերքի հարստությունների միակ տիրակալն էր եւ երբեք բաժին չէր հանում ուրիշներին, հատկապես արեւմտյան «գիշատիչ» ընկերություններին: Իսկ Թուրքմենիայի նոր ղեկավարը, ով էլ լինի, արագ «բաշի» չի դառնա եւ հազիվ թե կարողանա դիմակայել Արեւմուտքի էներգանյութի հզոր ճնշմանը: Եվրոպան թե ԱՄՆ-ը բաց չեն թողնի շանսը իրենց օգտին լուծելու նավթի ու գազի նոր աղբյուրի հարցը, նվազեցնել «Գազպրոմի» հնարավորություններն այդ բնական պաշարների փոխադրման բնագավառում եւ, ինչը հատկապես ԱՄՆ-ի համար գերխնդիր է, առավելագույնս խոչընդոտել, որ պարսկերեն Թուրքմենիա չթափանցի աշխարհաքաղաքական հիմնական մրցակիցը՝ Չինաստանը:

Ռուսաստանին մնում է միայն հուսալ, որ Լուկաշենկոն հետագայում կհրաժարվի նմանատիպ ինքնասպան անհաջող փորձերից եւ հրասատ չի դարձնի իշխանության հարցն այդ երկրում:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Իսրայելի գլխավոր շտաբի պետը հրաժարական է տվել

Իսրայելական բանակի գլխավոր շտաբի պետ, գեներալ-լեյտենանտ Դան Հալուցը հայտարարել է, որ ինքը հրաժարական է տալիս, չսպասելով Լիբանանի վերջին պատերազմում իսրայելցի զինվորականների գործողությունները քննող պետական հանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքների հրապարակմանը:

«Հաարեց» թերթը հաղորդում է, որ զինված ուժերի ժամանակավոր գլխավոր հրամանատար է նշանակված խալուցի տեղակալ Մոշե Կապլինսկին:

Վարչապետ Էհուդ Օլմերտը ափսոսանք է հայտնել Հալուցի որոշման կապակցությամբ եւ փորձել է նրան համոզել սպասելու հանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքների հրապարակմանը: Սակայն Հալուցը չի հրաժարվի իր մտադրությունից:

Երկու շաբաթ առաջ գլխավոր շտաբի պետը հայտարարել էր, որ ինքը հրաժարական կտա, եթե հանձնաժողովն անձամբ իրեն մեղադրի Լիբանանում իսրայելական բանակի կրած անհաջողության համար: Առայժմ հրապարակված են բանակի միայն ներքին քննության արդյունքները, սակայն հրամանատարության որոշ ներկայացուցիչներ հանձնաժողովին ասել են, որ Հալուցը պատասխանատու է ռազմարշավի ձախողման համար:

Երկրի հասարակայնությունը լիբանանա-իսրայելական հակամարտության ուժային լուծման անհաջող փորձի համար մեղադրում է Օլմերտի կառավարությանը եւ բանակի հրամանատարությանը: Իսրայելցի երկու զինվորների առեւանգումից հետո Լիբանանի դեմ 2006 թ. հուլիսի 12-ին սանձազերծված պատերազմը տեւել է 34 օր:

Դան Հալուցը խոստովանում է, որ ինքը պատերազմի ժամանակ մի շարք սխալներ է գործել: Մասնավորապես՝ անչափ ուշ է որոշել պահեստայիններին զորակոչել ցամաքային լայնածավալ գործողությունից առաջ, ինչպես նաեւ չի կարողացել կասեցնել Լիբանանից հազարավոր հրթիռների արձակումը Իսրայելի վրա: Պատերազմում զոհվեցին 160 իսրայելցիներ, բայց պատանդ զինվորներին վերադարձնել չհաջողվեց:

Ամերիկյան նոր ռազմանավեր Պարսից ծոցում

1-ին էջից

Ինչ վերաբերում է հետախուզական գործողություններին, իրանական «Ֆարս» գործակալությունը հաղորդում է, որ Իրանի զինված ուժերը խփել են ամերիկյան մի անօդաչու լրտեսական օդանավ: Խորհրդարանի պատգամավոր Սեիդ Նիզամ Մոլա Հովեյզին, որը սահմանային Խուզեստանի նահանգի Դեշտ ի Ազեդագան քաղաքի ներկայացուցիչն է, լրագրողներին հայտնել է, որ ամերիկյան բանակին պատկանող հետախուզական սարքը խփվել է Իրաքի կողմից սահմանը հատելու պահին:

Մասնագետներն արձանագրում են, որ ամերիկյան զինված ուժերը հետախուզական աշխույժ գործունեություն են ծավալել Իրանի սահմանների մոտակայքում, օգտագործելով արբանյակներ, հետախուզական օդանավեր, անօդաչու թռչող սարքեր, ռադիոկալանման կայաններ եւ այլ միջոցներ:

Լավատեղյակ աղբյուրներ վկայակոչելով, քուվեյթյան «Արաբ թայմս» օրաթերթը երեկ հաղորդեց, որ ամերիկյան բանակը Իրանի վրա հարձակում կարող է ձեռնարկել մինչեւ ապրիլ: Թերթի գլխավոր խմբագիր Ահմեդ ալ Ջարալլայի խոսքերով, ԱՄՆ-ի գրոհը սկսվելու է ծովից՝ հակահրթիռային պաշտպանության «Պետրիոտ» համակարգերի օժանդակությամբ: Դա ամերիկացիներին թույլ կտա վտանգից զերծ պահել սեփական բանակը եւ կասեցնել Պարսից ծոցի պետություններից որեւէ մեկի հնարավոր հակագրոհը:

«Իրաքում եւ տարածաշրջանի մյուս երկրներում ամերիկյան ուժերը իրանցիների հրթիռահարվածներից կպաշտպանվեն «Պետրիոտ» արդիական հրթիռային համակարգով», հայտնել է քուվեյթյան թերթի աղբյուրը:

Հարվածի գլխավոր թիրախները կդառնան Իրանի ատոմային եւ նավթային արդյունաբերության օբյեկտները: «ԱՄՆ-ը եւ նրա դաշնակիցները երաշխավորում են, որ մերձավորարեւելյան նոր ռազմարշավը բնապահպանական աղետ չի առաջացնի», ավելացրել է թերթի աղբյուրը:

Մեջբերված է նաեւ Վաշինգտոնի այն հայտարարությունը, թե Իրաքում իրավիճակի կայունացմանն ուղղված նախագահ Ջորջ Բուշի նոր ռազմավարությունը չի ենթադրում որեւէ փոխզիջում կամ բանակցություն Սիրիայի եւ Իրանի հետ: «Դեյլի թայմս» թերթն իր հերթին տեղեկացնում է, որ նախագահ Բուշը վերջերս Սպիտակ տանը հանդիպում է ունեցել փոխնախագահ Դիկ Չեյնիի, պաշտպանության նախարար Ռոբերտ Գեյթսի, պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսի եւ մյուս օգնականների հետ, որտեղ հանգամանորեն քննարկել Իրանի վրա հարձակվելու ծրագիրը:

ԲԱՐԱՔ ՕԲԱՄԱ

ԱՄՆ նախագահության սեւամորթ թեկնածուն հորդորել է չմոռանալ Հայոց ցեղասպանությունը

ԱՄՆ-ի հաջորդ նախագահը կարող է լինել աֆրոամերիկացի: Խոսքը դեմոկրատ սենատոր Բարաք Օբամայի մասին է, որը խոստանում է «լիովին փոխել Ամերիկայի քաղաքականությունը»:

Օբաման հայտարարել է նախագահական ընտրություններին իր մասնակցության հնարավորությունն ուսումնասիրող հանձնախմբի ստեղծման մասին: Հանձնախումբը ընտրարշավի միջոցներ կհանգանակի եւ ժամանակի ընթացքում կդառնա նախընտրական շտաբ: Սենատորի ինտերնետային կայքէջում ասվում է. «Մենք պետք է լիովին փոխենք Ամերիկայի քաղաքականությունը: Այն պետք է սահմանեն ոչ թե միջկուսակցական վեճերը, փողերը կամ ազդեցությունը, այլ ամերիկացիների ընդհանուր շահերն ու իղձերը»:

Սենատոր Օբաման իր ելույթներով արդեն մեծ հեղինակություն է նվաճել: Նրա ընտրարշավին հրապարակավ աջակցում են ազդեցությամբ երկրորդ դեմոկրատ Դիկ Դերբինը եւ հոլիվուդյան դերասան Ջորջ Քլունին: Վերջինիս կարծիքով Օբաման բոլոր տվյալներն ունի լավ նախագահ դառնալու համար:

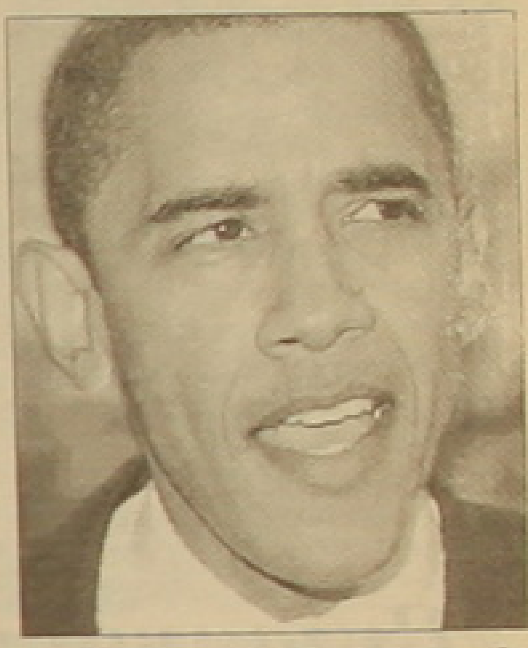

BBC-ն տեղեկացնում է, որ աֆրոամերիկացի թեկնածուի ամբողջական անունն է Բարաք Հուսեյն Օբամա: Ներկայումս Իլինոյսի նահանգի սենատորը 45 տարեկան է: Նա ծնվել եւ մեծացել է Հավայան կղզիներում, քենիացու եւ սպիտակամորթ կանզասցու ընտանիքում: Կիեւ կատարած այցելության ժամանակ Օբաման Յուշչենկոյի եւ Տիմոշենկոյի հետ քննարկել է ժողովրդավարության խնդիրները, իսկ Ադրբեջանում կոչ է արել չմոռանալ Հայոց ցեղասպանությունը:

Մերկելը կարեւորեց ԵՄ էներգետիկ անվտանգությունը եւ եվրոսահմանադրության ընդունումը

Այս տարվա առաջին կիսամյակում Եվրոմիությունում նախագահող Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելը երեկ Ստրասբուրգում՝ Եվրախորհրդարանում ելույթ է ունեցել, շարադրելով իր երկրի նախագահության ժամանակահատվածի գլխավոր խնդիրները:

Նա կարեւորել է ԵՄ ընդհանուր նպատակների պահպանումը, որոնց մեջ առաջնայինը Եվրոպայի էներգետիկ անվտանգության հարցն է: Այս կապակցությամբ կանցլերը նշել է, որ Գերմանիայի նախագահության ամիսներին դժվար թե հաջողվի տվյալ ապարեզում լուծումներ գտնել եվրոսահմանադրության որոշ փակուղային կետերի պատճառով:

Գերմանիան եվրոպական «ծանրքաշային» երկրներից մեկն է, ուստի ԵՄ երկրներում հույս ունեն, որ նրան կհաջողվի լուծել համաեվրոպական կարեւոր խնդիրները: Մնում է տեսնել, թե եվրոսահմանադրությունը գերմանացի քաղաքական գործիչներին որքանով կօժանդակի կարեւոր վճիռներ ընդունելիս:

Ինչպես հայտնի է, եվրոսահմանադրության նախագիծը մերժել են Ֆրանսիան եւ Հոլանդիան, որոշ երկրներ էլ հետաձգել են դրա քննարկումը կամ հանրաքվեի անցկացումը:

Մերկելի խոսքերով, Եվրոպայի բոլոր երկրները պետք է շահագրգռված լինեն, որպեսզի սահմանադրության շուրջը համաձայնություն ձեռք բերվի նախքան Եվրախորհրդարանի 2009 թ. ընտրությունների անցկացումը:

2007 թ. մարտին եվրոպացի ղեկավարները նշելու են Եվրոմիության ստեղծման եւ համաեվրոպական արժեքներին ու նպատակներին վերաբերող Բեռլինի հռչակագրի ընդունման 50-ամյակը: Մերկելը նախորոք հայտարարել է, որ մեծ տոնակատարություն չի լինելու:

BBC-ն կցուցադրի ֆիլմ Լիտվինենկոյի սպանության մասին

Բրիտանական BBC հեռուստաալիքը փետրվարի 22-ին կցուցադրի բեմադրիչ Անդրեյ Նեկրասովի «Սպանել ռուսավարի» վավերագրական ֆիլմը, որը պատմում է Լոնդոնում ԱԴԾ նախկին սպա Ալեքսանդր Լիտվինենկոյի սպանության մասին:

Ֆիլմն արտադրած «Դրիմսքաներ» կինոընկերությունը նշում է, որ օգտագործվել են վերջին 4 տարիներին բեմադրիչի նկարահանած դրվագները, ինչպես նաեւ Ալեքսանդր Լիտվինենկոյի, Միխայիլ Տրեպաշկինի, Աննա Պոլիտկովսկայայի անհայտ հարցազրույցները:

Տարածված մամլո տեղեկագրում ընդգծվում է, որ ֆիլմի հիմնական գաղափարը Ռուսաստանում ճշմարտությանը հետամուտ մարդկանց ողբերգական ճակատագիրն է աշխարհում:

Մի քանի տարի առաջ բրիտանական քաղաքացիություն ստացած Լիտվինենկոն Լոնդոնում 2006 թ. նոյեմբերի 23-ին մահացավ պոլոնիում-210 ռադիոակտիվ նյութից թունավորվելու հետեւանքով: Նրա մահվան հանգամանքները քննում են ռուսաստանցի եւ բրիտանացի իրավապահները:

Գ. Ք.

Մշակույթ

«Աղաղակողները» ֆիլմի մասին դեռ շատ է խոսվելու

Դեկտեմբերի սկզբին, երբ գտնվում էի Լոս Անջելեսում, բոլորովին պատահաբար ներկա գտնվեցի մի ֆիլմի ցուցադրության, որի մասին ընդամենը գիտեի, թե նվիրված է ցեղասպանությանը: Անկեղծորեն, շատ բան չէի սպասում: Բայց... բայց լինում է եւ այնպես, երբ շատ բան չսպասելով հանկարծ անակնկալի ես գալիս՝ ինչպես խաղաղ օրվա մեջ բռնկված մրրիկից, ինչպես պարզ երկնում ճայթած հզոր կայծակից, որից ծնված սարսափն ու հիացումը ցնցում, արթնացնում է մարմնիդ ու հոգուդ բոլոր բջիջները:

Այդպիսի ազդեցություն թողեց «Աղաղակողները» ֆիլմի դիտումը: Անգլերեն ֆիլմը կոչվում է «Screamers», որ ամերիկահայերը ավելի հաճախ թարգմանում էին «Ճչացողները», բայց գուցե «Աղաղակողները» ավելի կսազի, քանի որ իրականում այն հոգու ամենախորքերից եկող աղաղակ է առ համայն մարդկությունը՝ հետ կանգնելու սպանությունից, դաժանությունից մարդկանց խոշտանգելուց, երեխաներ որբացնելուց, մշակույթներ եւ հուշարձաններ ոչնչացնելուց: Ֆիլմի բոլոր մտահղացումները ինքնատիպ են, եւ ամենից առաջ՝ ասելիքը արտահայտելու կերպը, որի համար որպես միջոց ընտրվել է ռոք երաժշտության ամենաասուր դրսեւորում հանդիսացող System of a Down նվագախմբի կատարումները: Այս նվագախմբի մասին արժե ավելի հանգամանալի խոսել:

Այն ստեղծվել է 1995 թվականին՝ հինգ երիտասարդ հայ տղաների համախմբումով՝ որպես մի ինքնատիպ ռոք նվագախումբ, որի կատարումների ամենաբնորոշ գծերը չափազանց բարձր տոնայնությունն է, ճիչը, դոփյունները, անկառավարելի, կատաղի ռիթմը: Այսպես են նրանք արտահայտում իրենց բողոքը բռնության ու սպանության, ավերների եւ ցեղասպանությունների, մասնավորապես հայկական ցեղասպանության դեմ: Սա մի ձեւ է, որով այս երաժիշտները գրավեցին հազարավոր երիտասարդների սրտերը՝ նրանց եւս դարձնելով իրենց բողոքի մասնակիցը: Հենց այս յուրահատկությունները հաշվի առնելով է, որ ֆիլմի ռեժիսոր եւ տնօրեն Կառլա Կարապետյանը իր ֆիլմի առանցքը դարձրեց System of a Down-ի երաժշտությունը եւ խմբի ղեկավար Սերժ Թանկյանի եղեռնից փրկված պապի, որը ծնունդով Արեւմտյան Հայաստանի Էֆքերե գյուղից է, հիշողությունները՝ մեծ վարպետությամբ դրանք համադրելով իր հիմնական ասելիքին: Այժմ անդրադառնանք, թե ո՞վ է այս խելացի, ուժեղ, տաղանդավոր կինը՝ Կառլա Կարապետյանը:

Ես նրա հետ բավական հանգամանալի հարցազրույց ունեցա ֆիլմը դիտելուց հետո, փաստաբաններ Վարդգես եւ Ռիտա Եղիայանների գրասենյակում. ի դեպ, ասեմ, որ Կառլան նախապես որոշել էր ֆիլմի հենքը դարձնել Նյու Յորք Լայֆ ապահովագրական ընկերության դատավարությունը, որին առնչվող հարցերի շուրջ ժամեր տեւող նկարահանումներ էր կատարել դատավարության փաստաբան Վարդգես Եղիայանի մասնակցությամբ: Սակայն, հետո, ֆիլմի վրա աշխատելիս, փոխել էր մտադրությունը՝ ավելի լայն, համամարդկային ընդգրկում տալով դրան, ցույց տալով, որ ցեղասպանության հրեշավոր կերպարը նույնն է՝ ինչ Գերմանիայում իրականացված հրեական ողջակիզումը, ինչ Ռուանդայում, Կամբոջայում, Հյուսիսային Կորեայում, Չեչնիայում տեղի ունեցած դաժանություններն ու ողբերգությունները: Եվ այս ընդհանրացումը ֆիլմի ամենամեծ արժանիքներից մեկն է:

Կառլայի նախնիները սերում են Սեբաստիայից ու Վանից, եւ 20-րդ դարասկզբին, երբ արդեն Օսմանյան Կայսրությունում սկսել էին հայերի կոտորածները, ընտանիքի Սեբաստիայում ապրող ճյուղը տեղափոխվում է Ամերիկա (Վանի ճյուղը ԱՄՆ է տեղափոխվում 1915-ից հետո): Ինձ համար ուղղակի հայտնություն եղավ (կարծում եմ ոչ միայն ինձ) լսելով, որ հայ մեծ գրող Րաֆֆին նրա մեծ մորեղբայրն է, եւ այդ մասին ասելիս նա մի տեսակ մեղավորության զգացում ունեցավ, որ հայերեն չգիտի: Բայց, եւ, հաստատապես Րաֆֆու արյունը նույնպես խոսում է այս տաղանդավոր հայուհու մեջ: Հայրը՝ Լեո Կարապետյանը ժուռնալիստիկայի պրոֆեսոր է եղել Լոս Անջելեսի համալսարաններից մեկում եւ նաեւ մեծ աշխատանք է կատարել հայերին միավորելու հարցում: Կառլան, հոր ցանկությամբ լրագրողական կրթությունը ստացել է նախ այն համալսարանում, ուր դասավանդում էր հայրը, ապա ուսումը շարունակել է Լոնդոնի տնտեսագիտության եւ քաղաքական գիտությունների ինստիտուտում եւ դոկտորական թեզ է պաշտպանել միջազգային կապերի գծով: Վերջին կուրսում ուսմանը զուգահեռ աշխատել է Լոնդոնի 4-րդ հեռուստաալիքում, որպես վավերագրող եւ ուսումնասիրություններ կատարելու նպատակով շրջել տարբեր երկրներում: Նրա հետաքրքրական եւ համարձակ ռեպորտաժները գրավել են լոնդոնյան NBC եւ CNBC հեռուստակայանների ուշադրությունը, որոնց կողմից էլ աշխատանքի հրավեր է ստացել, իսկ որոշ ժամանակ անց համալրել է BBC World հայտնի հեռուստաընկերության թղթակիցների շարքերը: BBC-ում աշխատելու տարիները Կառլայի համար եղան ինքնահաստատման եւ ճանաչման տարիներ, որոնց ընթացքում նա նկարահանեց մի շարք փաստագրական ուժեղ ֆիլմեր՝ աշխարհի ամենաթեժ կետերի մասին: Այսինքն, մինչեւ «Աղաղակողները» ֆիլմը Կառլան երկար եւ իմաստալի ճանապարհ է անցել՝ դրան նախապատրաստվելով թե՛ հոգեբանորեն, թե՛ մասնագիտորեն: Թերեւս այս լուրջ փորձառությունն է նրան հիմք տալիս ասելու, որ «ցեղասպանությունների եւ դաժանությունների դեմ պայքարում քաղաքականությունը կարծես սպառել է իրեն, վստահ եմ, որ մշակույթի մարդիկ միավորվելով կարող են ավելին անել»: Ես անվերապահորեն հավատում եմ Կառլային, որովհետեւ, առաջին անգամ էի դիտում ցեղասպանությանը նվիրված ֆիլմ, որը ցավի, տառապանքի, խեղճության, խղճահարության զգացումներից առավել արթնացնի ընդվզումի, բողոքի, պայքարի, կամքի, աշխարհում գոյություն ունեցող բոլոր բռնություններն ու դաժանությունները մերժող նման տրոփյուն: Կամա թե ակամա, եւ դա հենց ֆիլմի ռեժիսորի եւ մասնակիցների գերագույն նպատակն է, դիտողները եւս ուզում են իրենց ձայնը միացնել աղաղակողներին, դառնալ կրողն ու մասնակիցը նրանց մեծ բողոքի ու աղաղակի: Անշուշտ, թերթային հոդվածի սահմաններում հնարավոր չէ ավելի մանրամասնել բոլոր մտահղացումներն ու դրվագները, բայց վստահ ենք, որ առաջիկայում շատ առիթներ կլինեն, մանավանդ, ինչպես տեղեկացրեց Կառլան, մարտ ամսին ծրագրված է ֆիլմի ցուցադրությունը BBC հեռուստակայանով, իսկ մինչ այդ՝ հունվարի 24-ին այն ցուցադրվելու է Վաշինգտոնի Կապիտոլիումում:

Պատիվ բոլոր նրանց, ովքեր մասնակից եւ աջակից են նման բարձր արժանիքներով ֆիլմի լույս աշխարհ գալուն: Այս իմաստով հատուկ երախտագիտության է արժանի լոնդոնաբնակ Րաֆֆի Մանուկյանը, որի նյութական աջակցության շնորհիվ են իրականացել ֆիլմի նկարահանման աշխատանքները:

ՍԵՅՐԱՆՈՒՀԻ ԳԵՂԱՄՅԱՆ

«Հայկական այբուբենի եւ գրականության ծագումը՝ «անգլերենով»

Հայր Գրիգոր Մաքսուդյանի հեղինակությամբ առաջին անգամ անգլերեն լեզվով Մ. Նահանգներում լույս է տեսել հայկական այբուբենի եւ գրականության ծագման մասին պատմող հանրամատչելի մի գիրք, որն օտար ընթերցողներին պետք է ծանոթացնի մեր պատմության մեջ այդ կարեւոր իրադարձության հետ, հաղորդում է ճանաչված լրագրող Ֆլորենս Ավագյանը Նյու Յորքից:

«Մեր այբուբենն ու լեզուն, ինչպես եւ մեր հավատը, բնորոշում են մեր ինքնությունը: Ես շնորհակալություն եմ հայտնում Հայր Գրիգոր Մաքսուդյանին այս ծրագրի վրա աշխատելու եւ նման բծախնդրությամբ հոյակապ մի գիրք գրելու համար», նշել է այդ առթիվ Մ. Նահանգների հայ եկեղեցու արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանը, որի նախաձեռնությամբ էլ ստեղծվել է այդ հատորը:

Հ. Օ.

ԳՈՒՅԺ

Անդրանիկ Զեյթունյան

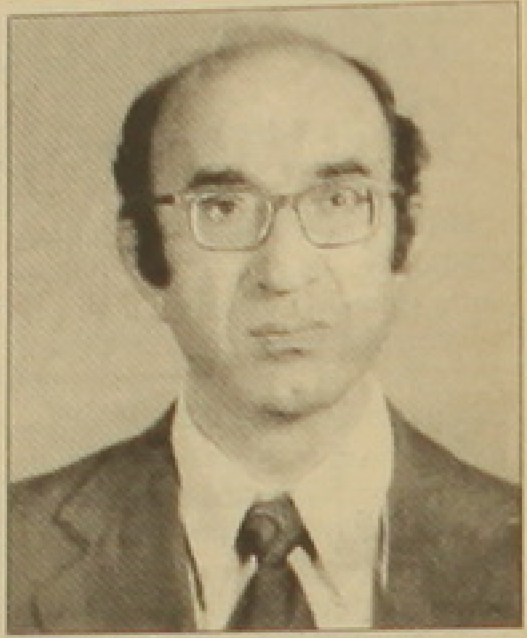

Երկարատեւ եւ ծանր հիվանդությունից հետո կյանքից հեռացավ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի ավագ գիտական աշխատակից, բանասիրական գիտությունների թեկնածու Անդրանիկ Սահակի Զեյթունյանը: Իր գիտակցական կյանքի մեծագույն մասը նա նվիրել է հայագիտությանը: Նա մեծ աշխատանք է տարել հայ թարգմանական գրականության հնագույն հուշարձանների ուսումնասիրման, ինչպես նաեւ հայերեն ձեռագրերի ցուցակների կազմման ուղղությամբ: Միաժամանակ նա Երուսաղեմի եւ Անթիլիասի վարժարաններում եռանդուն մասնակցություն է ունեցել հայ եկեղեցու սպասավորներ պատրաստելու գործին:

Ա. Զեյթունյանը ծնվել է 1931 թ. Սիրիայի Դամասկոս քաղաքում: 1947 թ. ընտանիքով ներգաղթել է Հայաստան, Երեւանում ստացել միջնակարգ կրթություն եւ ընդունվել Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրության ֆակուլտետը: Հաջողությամբ ավարտելով համալսարանը՝ նա մի քանի տարի շրջաններում ուսուցչություն անելուց հետո՝ 1961 թ. ընդունվում է Մաշտոցի անվան Մատենադարան որպես կրտսեր գիտ. աշխատող:

Սկզբից եւեթ, մի քանի անվանի գիտնականների հետ, նա ձեռնամուխ է լինում Մատենադարանի հայերեն ձեռագրերի ցուցակների ստեղծման կարեւոր գործին: Նաեւ նրա ջանքերով լույս են ընծայվում ձեռագրերի «Համառոտ» եւ «Մայր ցուցակների» երկուական մեծադիր հատորները, որոնք զգալի ներդրում են ձեռագրերի ուսումնասիրության գործում: Սակայն Ա. Զեյթունյանի ուշադրության կենտրոնում հայկական թարգմանչական գրականության հուշարձաններն էին: Առաջին գիրքը, որ նա հրատարակեց (1989 թ.) հայ ինքնուրույն գրականության, հասարակական եւ մտքի զարգացման գործում բացառիկ դեր խաղացած «Գիրք ծննդոցն» էր, որն զգալի նշանակություն ունի հայոց լեզվի դասական շրջանի ուսումնասիրման համար: Դրան հաջորդեցին ուսումնասիրման տեսակետից զգալի բարդություն ներկայացնող այլ երկերի՝ «Գիրք ելից»-ի, «Գիրք թուոց»-ի (1998 թ.), «Գիրք երկրորդումն օրինաց»-ի (2002 թ.), «Գիրք Ղեւտացւոյ»-ի քննական բնագրերը, այսինքն՝ Սուրբ Գրքի ամբողջ Հնգամատյանը:

Ա. Զեյթունյանը հիմք դրեց հայ պարբերական մամուլի մատենաշարին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսարանի հանձնարարությամբ Բեյրութում լույս ընծայելով 1898 թ. մինչեւ 1949 թ. հրատարակված հայ պարբերական մամուլի պատմության մեջ բացառիկ նշանակություն ունեցած «Անահիտ» շաբաթաթերթի մատենագրությունը:

Ա. Զեյթունյանը գիտական շատ ծրագրեր ուներ, բայց անողոք մահը կտրեց նրա կյանքի թելը: Մատենադարանը զրկվեց իր աշխատասեր, համեստ, արդյունավետ եւ համակրելի աշխատակիցներից մեկից, որից մեծ սպասելիքներ ուներ:

Հարգանք նրա անմար հիշատակին:

Մաշտոցի անվան
Մատենադարանի տնօրենություն

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԳՐԱՍԵՂԱՆԻՑ

Համազարդ

Գրիր ուղղագրական սխալներով, որպեսզի քեզ հասկանա կիսագրագետը: Երազը նույնն է, ինչ եւ իրականությունը. նրան նույնպես կարող ես արհամարհել, երբեմն էլ, երբ անդրշիրիմյան է լինում: Սովը սովորական է, բարեգութ լինելու դեպքում՝ ժամանակավոր: Վախը մահվան նկատմամբ բնազդային է: Հաղթահարել կարելի է, եթե կյանքդ դարձրել ես անտանելի, զզվելի... հայրենասիրաբար, փիլիսոփայորեն, մոլեռանդությամբ լիցքավորված, թմրամոլության թե հարբեցողության մեջ խրվելով, ի սեր... հանուն... հավատքից թեւավորված, բռնանալուց համակերպված, պահի ազդեցության տակ... ոնց բախտդ կբերի: Լենինը դարձավ Նինել, ուսա Լին դարձավ Բրյուս Լի: Տրոցկին դարձավ բուտերբրոտսկի: Իշվանք գացին, մենք մնացինք: Անդրանիկը երկու ձիով գրոհում է «Ռոսիա» կ/թ-ի վրա: «Մոսկվա» կ/թ-ը դարձել է կինոբիզնեսի մայրաքաղաքը: Ո՞վ է տարվա կովը, որ ծնվել էր Աշտարակում: Ինքնասպան եղիր քո ծննդյան տարեդարձի օրը, որպեսզի սերունդները խնայեն քո հոբելյանների վրա անելիք ծախսերը: Երկրագունդը անճաշակորեն շպարված ու համազարդված նախկին գեղեցկուհի է: Ի՞նչ անես, որ պառավել, ցնդել է: «Երբ որ դուն գաս, քույր, այս գիշեր, արի դանդաղ, արի կամաց. հին կամուրջեն հեչ բան մնաց: Կիեւյանի կամուրջը սոց եւ հետսոց մրցության մեջ հաղթել է Հաղթանակի կամուրջին», մեր ցավակցությունը՝ գերմանացի ռազմագերիներին: Մասնավոր տնտեսությունների հավերը ձվադով են հայտարարել՝ իրենց համերաշխությունը ցուցաբերելու համար ձվարդյունաբերության մենաշնորհողին: Երբ մենակ ես մնացել, քեզ սպառնացող միակ վտանգն այն է, որ ինքդ քեզ դավաճանես: Ծառս են լինում. չինի՞ թե արգելակեն ծառեր կտրելու անհագուրդ բիզնեսը: Մեռելն անգամ ազնիվ չի լինում. օղն ապականում է:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

«Արարատը» լրջորեն է տրամադրված

Երեւանի «Արարատը» բարձրագույն խմբի թիմերից առաջիններից էր, որ սկսեց նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունը: Արդեն դեկտեմբերի 18-ից արարատցիները գլխավոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանի գլխավորությամբ սկսեցին մարզումները՝ պարապմունքներն անցկացնելով ինչպես մարզադահլիճում, այնպես էլ բացօթյա: Նախապատրաստության առաջին փուլում հիմնական շեշտը դրվել էր տղաների ֆիզիկական որակների, ֆունկցիոնալ պատրաստության բարելավման վրա: Աչքաթող չեն արվում նաեւ տեխնիկատակտիկական հարցերը:

Թիմի գլխավոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանի հավաստմամբ, նախապատրաստությունն ընթանում է ծրագրին համապատասխան, տղաները ջանասիրաբար են մարզվում, լավ հասկանալով, որ ապագա հաջողությունների հիմքերը դրվում են հենց նախապատրաստական շրջանում: Իսկ «Արարատն» այս մրցաշրջանում իր առջեւ լուրջ նպատակներ է դրել: Թիմը պայքարելու է ոչ միայն մրցանակային տեղերի, այլեւ նույնիսկ երկրի չեմպիոնի տիտղոսի համար: Բնականաբար, մարզիչները ձգտում են ուժեղացնել թիմի կազմը, մշակել տակտիկական խաղաոճեր: Նախապատրաստության այս փուլում «Արարատում» զգալի փոփոխություններ են կատարվել: Թիմից հեռացել են Ալբերտ Աճեմյանը, Արկադի Եփրեմյանը, Տիգրան Հովհաննիսյանը, Էդգար Սաֆարյանը, Ռաֆայել Մկրտչյանը, Վահե Դավթյանը, Գեղամ Քոչարյանը, Էդիկ Երիցյանը: Նրանց փոխարեն թիմ են հրավիրվել դարպասապահ Նիկոլայ Սարգսյանը «Գանձասարից», շրջակցի պաշտպան Հրայր Մկոյանը, փյունիկցի կիսապաշտպան Արթուր Ոսկանյանը, հարձակվողներ Սարգիս Մովսիսյանը «Կիլիկիայից», Սամվել Պետրոսյանը «Գանձասարից» եւ Գեւորգ Նռանյանը «Ուլիսից»:

Հունվարի 9-ից սկսվել է նախապատրաստության երկրորդ փուլը: «Արարատն» ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Արարատի «Այգ» մարզաբազայում: Այստեղ մարզումային նորմալ պայմաններ են ստեղծված եւ հնարավորություն կա օրական երկու պարապմունք անցկացնել: Թեեւ ձյունածածկ խաղադաշտին, արարատցիներն արդեն հասցրել են ստուգողական խաղում փորձարկելու ուժերը՝ մրցելով «Կիլիկիայի» հետ: Վերջինիս կազմում հիմնականում երիտասարդ ֆուտբոլիստներ են ընդգրկված: Խաղն անցավ արարատցիների առավելությամբ, որոնք էլ հաղթեցին 2-0 հաշվով: Երկու գոլերն էլ խփեց թիմի նորեկ Սարգիս Մովսիսյանը: Հունվարի 21-ին արարատցիները եւս մեկ ստուգողական հանդիպում կանցկացնեն եւ ավարտելով ուսումնամարզական հավաքը՝ կվերադառնան Երեւան:

Մինչեւ առաջնության մեկնարկն «Արարատը» եւս երկու ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի, այս անգամ արդեն արտերկրում: Փետրվարի 7-21-ը թիմը մարզումները կշարունակի Սերբիայում, իսկ մարտի 4-18-ը նախատեսված է վերջին հավաքը Կիպրոսում:

Հայաստանից «Փյունիկն» ու «Միկան»

Ֆուտբոլի պատմության եւ վիճակագրության միջազգային ֆեդերացիան հրապարակել է ակումբների վարկանիշային նոր ցուցակը, որը հաշվի է առնում թիմերի ցուցանիշներն ազգային առաջնություններում ու եվրագավաթներում 2006 թ. հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը: Հայաստանից աշխարհի ուժեղագույն 350 ակումբների շարքում տեղ են զբաղեցրել երկրի չեմպիոն «Փյունիկը» եւ բրոնզե մրցանակակիր, ՀՀ գավաթակիր ու Սուպերգավաթակիր Աշտարակի «Միկան»:

«Փյունիկը» նախորդ ցուցակի համեմատ 5 հորիզոնական վեր է բարձրացել եւ 71 միավորով 265-266-րդ տեղերն է բաժանում Բոլիվիայի «Ունիվերսիտարիոյի» հետ: «Միկան» գործնականում պահպանել է դիրքերը՝ մի խումբ թիմերի հետ 60 միավորով բաժանելով 335-343-րդ տեղերը: Նախկին ցուցակում թիմը 344-րդ հորիզոնականում էր:

Ինչ վերաբերում է ուժեղագույն տասնյակին, ապա նախկինի պես այն գլխավորում է ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր իսպանական «Սեվիլիան»: 4-րդ տեղից 2-րդ հորիզոնական է տեղափոխվել Միլանի «Ինտերը», իսկ ահա «Միլանը» 2-րդ տեղից նահանջել է 5-րդ հորիզոնական: Չեմպիոնների գավաթակիր «Բարսելոնը» 3 հորիզոնական վեր է բարձրացել՝ հանգրվանելով 4-րդ տեղում: Չորս հորիզոնական նահանջել է Բուխարեստի «Ռապիդը», իսկ Բրազիլիայի «Ինտերնասիոնալն» ընդգրկվել է լավագույն տասնյակում:

1. «Սեվիլիա»	Իսպանիա	295
2. «Ինտեր»	Իտալիա	286
3. «Ռոմա»	Իտալիա	277
4. «Բարսելոն»	Իսպանիա	268
5. «Միլան»	Իտալիա	268
6. «Լիվերպուլ»	Անգլիա	253
7. «Արսենալ»	Անգլիա	249
8. «Լիոն»	Ֆրանսիա	247
9. «Ինտերնասիոնալ»	Բրազիլիա	244
10. «Ռապիդ»	Ռումինիա	232

Շեւչենկոն կստիպի հեռանալ Մոուրինյոյին

«Չելսիի» գլխավոր մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոյի գլխին մութ ամպեր են կուտակվում: Ըստ բրիտանական լրատվամիջոցների, պորտուգալացի մարզիչը մտադիր է մրցաշրջանի ավարտից հետո հեռանալ թիմից: Ավելին, նա պատրաստ է անմիջապես թողնել թիմի ղեկը, եթե ակումբի ղեկավարությունը 25 մլն եվրո փոխհատուցում վճարի: Ինչպես հայտնի է դարձել, Մոուրինյոյի հնարավոր հեռացման պատճառը Շեւչենկոյի հարցում ակումբի նախագահ Ռոման Աբրամովիչի հետ տարաձայնություններն են:

Մոուրինյոն մեկ անգամ չէ հայտարարել, որ Շեւչենկոն չի արդարացնում սպասելիքները, ուստի թիմի հիմնական կազմում տեղ չունի: Նա առաջարկել էր ուկրաինացի ֆուտբոլիստի փոխարեն թիմ հրավիրել «Վալենսիայի» հարձակվող Դավիթ Վիյային, սակայն մերժում էր ստացել:

Ինչ վերաբերում է Շեւչենկոյին, ապա օրերս նա լրատվամիջոցներին տեղեկացրել է, որ բնավ էլ մտադիր չէ հեռանալ Անգլիայից եւ ֆուտբոլիստի կարիերան ավարտելու է հենց այդ երկրում: Անկասկած, այդ տեսակետը կիսում է նաեւ Ռոման Աբրամովիչը, որը Շեւչենկոյին առաջարկել է ֆուտբոլիստի կարիերան ավարտելուց հետո մնալ ակումբում եւ աշխատել: Այնպես որ թիմից Շեւչենկոյի հեռանալու մասին խոսք լինել չի կարող: Ուստի բացառված չէ, որ մի օր Մոուրինյոն հարցը կդնի՝ կամ ես, կամ Անդրեյը: Ինչպես երեւում է, իրադարձությունները դրան են հանգեցնելու: Վերջին երկու հանդիպումներում Մոուրինյոն Շեւչենկոյին նույնիսկ չէր հայտավորել: Այս առնչությամբ Շեւչենկոն նշել է, որ իր եւ մարզչի փոխհարաբերություններում ծագած տարաձայնությունները ընդունակ է լուծել միայն ակումբի ղեկավարությունը:

Ծագած կոնֆլիկտով խիստ անհանգստացած է նաեւ Ուկրաինայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Օլեգ Բլոխինը. «Ես նույնպես անհանգստացած եմ ստեղծված իրավիճակով: Մոուրինյոն վաղուց էր երազում թիմ հրավիրել Անդրեյի նման բարձրակարգ ֆուտբոլիստի, սակայն նրան հնարավորություն չի ընձեռում խաղալու: Ճիշտ է, «Չելսիին» հարմարվելու գործընթացը մի փոքր երկարեց, սակայն դա չի նշանակում, թե պետք է խաչ քաշել ֆուտբոլիստի վրա եւ նույնիսկ խաղին չհայտավորել: Դա հոգեբանորեն ազդում է ֆուտբոլիստի վրա»:

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՍՊՈՐՏ

«Չելսին» առաջադիմելու հիանալի հնարավորություն ունի

Մեծ Բրիտանիայի ամենահեղինակավոր ամսագրերից մեկը՝ Marketing Week-ը, հրապարակել է այն 10 բրենդների ցանկը, որոնք 2007 թ. առավել հաջողության կհասնեն: Լավագույն տասնյակում պատվավոր 3-րդ տեղն է զբաղեցնում Լոնդոնի «Չելսի» ֆուտբոլային ակումբը: Առաջին երկու հորիզոնականները զբաղեցնում են BSkyB եւ BMW ընկերությունները: «Չելսիին» հաջողվել է գերազանցել այնպիսի հանրահայտ ընկերությունների, ինչպիսիք են Google-ն, Nintendo-ն, Samsung-ը: Հետեւում է մնացել նաեւ Մեծ Բրիտանիայում մեծ մասսայականություն ունեցող դեղին մամուլի առաջատար The Sun-ը: Ամսագրի փորձագետների համոզմամբ՝ Samsung-ի հետ երկարատեւ պայմանագրի կնքումը եւ առաջիկայում նոր, ավելի մեծ թվով նստատեղեր ունեցող մարզադաշտում հանդիպումներն անցկացնելու հնարավորությունը «Չելսիին» զարգանալու հիանալի նախադրյալներ է ստեղծում:

ՇԱԽՄԱՏ

Աղինյանը գլխավորեց աղյուսակը

Շախմատի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնություններում արդեն մեկնարկից բավականին թեժ մրցապայքար է ծավալվել չեմպիոնի տիտղոսի համար:

Տղամարդկանց մրցաշարում 2 տուրից հետո միանգամից հինգ շախմատիստներ՝ Կարեն Ասրյանը, Զավեն Անդրեասյանը, Տիգրան Նալբանդյանը, Տիգրան Պետրոսյանն ու Աշոտ Անաստասյանը 1,5 միավորով գլխավորում են աղյուսակը: Անաստասյանն իր անդրանիկ հաղթանակը տոնեց՝ պարտություն մատնելով Տիգրան Քոթանջյանին: Պետրոսյանը հաղթեց Չիբուխչյանին, իսկ Նալբանդյանն առավելության հասավ Փաշիկյանի նկատմամբ: Ոչ-ոքի ավարտվեցին Եղիազարյան-Կարաքոզյան, Արա Մինասյան-Անդրեասյան, Արտաշես Մինասյան-Ասրյան պարտիաները:

Նշենք, որ այս մրցաշարի արդյունքներով 1-5-րդ տեղերը զբաղեցրած շախմատիստներն իրավունք կստանան Հայաստանը ներկայացնելու Եվրոպայի անհատական առաջնությունում: Իսկ Հայաստանի նորընծա չեմպիոնը կընդգրկվի ՀՀ հավաքականում եւ թիմի կազմում կմասնակցի Եվրոպայի թիմային առաջնությանը: Տղամարդկանց մրցաշարում սահմանված է գրոսմայստերի նորմա (7 միավոր):

Կանանց մրցաշարում արդեն մեկնարկից տոն է տալիս ամենափորձառու մասնակից, միակ գրոսմայստեր Նելլի Աղինյանը: Երկրորդ տուրում էլ նա սեւերով ստիպեց Անահիտ Խառատյանին հանձնվել: Աղինյանը 2 միավորով միանձնյա գլխավորեց աղյուսակը: 1,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Սիրանուշ Անդրեասյանը, Նարինե Գասպարյանը եւ Նունե Դարբինյանը: Նրանք իրենց պարտիաներն ավարտեցին ոչ-ոքի՝ հաշտություն կնքելով համապատասխանաբար Լիլիթ Գալոյանի եւ Մարիանա Գասպարյանի հետ: Միավորը կիսեցին նաեւ Անի Դարբինյանն ու Լուսինե Ալավերդյանը: Նարինե Գասպարյանը պարտության մատնեց Լիանա Աղաբեկյանին:

ՀՀ հավաքականը պահպանել է դիրքերը

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների դասակարգման հերթական ցուցակը: Նախորդ ամսվա համեմատ ցուցակում փոփոխություններն աննշան են: Հայաստանի ազգային հավաքականը պահպանել է դիրքը 123-րդ հորիզոնականում: Նշենք, որ Պանամայի հավաքականը, որի հետ վերջերս մեր ընտրանին ոչ-ոքի խաղաց, ցուցակում 80-րդ տեղն է զբաղեցնում:

Ընտրական մրցաշարում մեր հավաքականի մրցակիցներ Պորտուգալիայի (8-րդ տեղ), Սերբիայի (33), Ֆինլանդիայի (52) եւ Բելգիայի (53) ընտրանիները պահպանել են իրենց դիրքերը: Լեհաստանի ընտրանին մեկ տեղով նահանջել է եւ այժմ 25-րդ տեղում է: Ադրբեջանցիները նահանջել են 2 հորիզոնականով՝ զբաղեցնելով 127-րդ տեղը: Ամենամեծ հետընթացն արձանագրվել է Ղազախստանի հավաքականում, որը 7 տեղով նահանջել է եւ այժմ 142-րդ հորիզոնականում է:

Ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է Վիետնամի ընտրանին, որը 38 տեղով բարձրացել եւ զբաղեցնում է 134-րդ հորիզոնականը: 16 տեղով առաջընթաց է ունեցել Լիբանանի ընտրանին (110-րդ տեղ): Իսկ ահա Կորեայի հավաքականը նահանջել է 20 տեղով՝ զբաղեցնելով 133-րդ հորիզոնականը:

Լավագույն տասնյակում ընդամենը մեկ փոփոխություն է տեղի ունեցել: Հարեւանությամբ գտնվող Գերմանիայի եւ Անգլիայի հավաքականները տեղերով փոխվել են: Ներկայացնում ենք լավագույն տասնյակի եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականների ցուցանիշները:

1. Բրազիլիա	1588
2. Իտալիա	1560
3. Արգենտինա	1551
4. Ֆրանսիա	1523
5. Գերմանիա	1363
6. Անգլիա	1359
7. Հոլանդիա	1305
8. Պորտուգալիա	1258
9. Նիգերիա	1244
10. Չեխիա	1190
13. Ուկրաինա	1054
24. Ռուսաստան	858
45. Ուզբեկստան	645
68. Լիտվա	455
70. Բելառուս	447
85. Մոլդովա	382
90. Լատվիա	357
95. Վրաստան	327
106. Էստոնիա	279
123. Հայաստան	196
125. Տաջիկստան	190
127. Ադրբեջան	182
138. Ղրղզստան	149
142. Ղազախստան	139
155. Թուրքմենստան	96

Կարեն Օհանյանը տրանսֆերի է հանվել

«Կամազը» տրանսֆերի է հանել հայազգի ֆուտբոլիստ Կարեն Օհանյանին: 24-ամյա ֆուտբոլիստը թիմի կազմում անցյալ մրցաշրջանում մասնակցել էր 17 խաղի, խփել 4 գնդակ: Ժամանակին մեծ հույսեր ներշնչող ֆուտբոլիստը վերջին տարիներին ոչ մի կերպ չի կարողանում ամրապնդվել որեւէ թիմում:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Զրավայլ տարածքներում հրդեհների մասին» ԵԱՀԿ զեկույցը չարդարացրեց Ադրբեջանի նկրտումները

Ղարաբաղին հարակից տարածքներում նախորդ տարի տեղի ունեցած հրդեհների ուսումնասիրման առնչությամբ ԵԱՀԿ առաքելությունն օրերս ներկայացրել էր իր զեկույցը, որն, ադրբեջանական մամուլն արտգործնախարարության մամուլի եւ տեղեկատվության պատասխանատու Խազար Իբրահիմի փոխանցմամբ, ամենայն հրճվանքով ներկայացնում է որպես ադրբեջանական պահանջներն արտացոլող փաստաթուղթ: Մինչդեռ դատելով զեկույցի հիմնական տեքստից, որին հնարավորություն ենք ունեցել ծանոթանալու, ամենայն հանգստությամբ կարելի է հայտարարել, որ հրդեհների՝ բնական պատճառներով երեւույթը քաղաքականացնելու ադրբեջանական ձգտումները բնավ էլ արտահայտված չեն փաստաթղթում:

Ամենից առաջ զեկույցում հստակորեն նշվում է, որ հրդեհները ոչ թե ազդեցություն են ունեցել միայն ադրբեջանական կողմի վրա, այլեւ բնական միջավայրի եւ տնտեսական լուրջ վնասներ են հասցրել շփման գծի երկու կողմում: ԵԱՀԿ առաքելության զեկույցն ընդգծում է, որ ադրբեջանական կողմի տրամադրած արբանյակային լուսանկարները եղել են ընտրովի եւ ոչ ամբողջական, մասնավորապես դուրս թողնելով շփման գծից արեւմուտք քիչ հեռու եղած տարածքները: ԵԱՀԿ առաքելությունը զեկույցով ամրագրել է նաեւ, որ լքված գյուղերին հրդեհների հետեւանքով նշանակալի լրացուցիչ վնաս չի հասցվել: Այս դրույթը կարեւոր է ադրբեջանական կողմի այն հայտարարությունների ֆոնին, թե հակամարտության ընթացքում արդեն իսկ տուժած հիշատակված գյուղերում նոր ավերածություններ են եղել:

Զեկույցում կան մի քանի հետաքրքրական դրվագներ եւս: Առաքելության խմբի մասնակիցները հնարավորություն չեն ունեցել շփման գծից արեւելք որոշ վայրեր այցելելու, մինչդեռ Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունները ԵԱՀԿ խմբի համար բացարձակապես մատչելի են դարձրել առաքելությունն ամբողջացնելու համար անհրաժեշտ վայրեր այցելությունը:

Ինչ վերաբերում է հրդեհների հետեւանքների վերացման եւ այսուհետեւ դրանց կանխարգելման խնդրին, ապա այդ առնչությամբ հիշեցնենք, որ Հայաստանն առաջարկել է համատեղել ուժերը, սակայն ադրբեջանական կողմը մերժել է: Զեկույցը եւս մեկ անգամ առաջարկում է համատեղ ջանքեր գործադրել եւ համագործակցել հրդեհների հետեւանքները վերացնելու եւ կրկին դրանց ի հայտ գալը կանխելու առումով:

Զեկույցին հետագայում կանդրադառնանք ավելի մանրամասն:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Առաջնորդն ամենից առաջ պետք է մտածի հասարակության բարեկեցության մասին

Այսպես են կարծում ոչ թե մեր, այլ բրիտանացի քաղաքական գործիչները

Մեծ Բրիտանիայի «Աշխատավոր» կուսակցության առաջնորդ Ջոն Սմիթի անունը կրող հիմնադրամը արդեն մի քանի տարի նրա դավանած գլխավոր արժեքները՝ հարգանք դիմացինի անհատականության եւ անսահման ձգտում հասարակության արդարության նկատմամբ, փորձում է տարածել նաեւ մեր երկրում: Այդ նպատակով 2002 թվականից ի վեր ամեն տարի ընտրվում են մի քանի երիտասարդներ, որոնք իրենց տրված կրթաթոշակով Մեծ Բրիտանիայում հինգշաբաթյա ուսուցում են անցնում կառավարման, ժողովրդավարության եւ հասարակական արդարության ոլորտներում: Դասավանդվող հիմնական թեմաներն են օրենքի ուժը, սոցիալական արդարությունը, հանդուրժողականությունն ու անաչառ խավին ժողովրդավարության գործընթացին մասնակից դարձնելը: Ծրագրին մասնակցած երիտասարդները ձեռք բերած գիտելիքներն ու փորձը կիրառում են իրենց երկրում որեւէ ծրագիր իրականացնելով: Բացի Հայաստանից ծրագրին մասնակցում են նաեւ Վրաստանից, Ղրղզստանից, Մոլդովայից, Ռուսաստանից եւ Ուկրաինայից ընտրված երիտասարդները: Ծրագրի ղեկավարների ասելով, դա ոչ թե կարճաժամկետ կրթաթոշակ է, այլ դարձել է նոր հեռանկարների, ամուր կապերի ու արդյունավետ կառավարման ավանդույթ: 1994 թվականին հանկարծամահ եղած Ջոն Սմիթին փոխարինած Թոնի Բլերն ու հասարակական-քաղաքական գործիչներ մտապես պնդել են, որ հիմնադրամը կոչված է տարածելու այն գաղափարները, որ բրիտանական խորհրդարանում արտահայտել է Ջոն Սմիթը:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Այս տարի ծրագրին դիմած 25-35 տարեկան 57 հայաստանցիներից պետք է ընտրվեն 3 հոգի: Ճիշտ ընտրություն կատարելու համար Հայաստան է ժամանել հիմնադրամի փոխնախագահ Քենեթ Մուրոն: Հայաստանում Բրիտանական խորհրդի երեկ հրավիրած մամլո ասուլիսում նա ասաց, որ ընտրության գլխավոր սկզբունքը առաջնորդի համար ամենից գերադասելի հատկանիշով՝ հասարակության կյանքը բարեկեցիկ դարձնելու կարողությամբ օժտված լինելն է: Այդ հատկանիշը բացահայտելու համար ինքը հարցազրույց կանցկացնի դիմորդների հետ ու կընտրի ամենից արժանավորներին: Նրա ասելով, այս ծրագրին մասնակցած հայաստանցի բոլոր երիտասարդները վերադարձել են եւ իրենց գիտելիքները օգտավետ դարձրել հասարակության համար:

Ասուլիսին հաջորդած «Առաջնորդությունը որպես շարժիչ ուժ դեպի եվրոպական ինտեգրացիա» կլոր սեղանին մասնակցում էին նաեւ «Եվրոպական ինտեգրացիա» հասարակական կազմակերպության նախագահ Կարեն Բեքարյանը եւ Ազգային ժողովի արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի փորձագետ Մանվել Ղումաշյանը: «Ազգի» հետ զրույցում Կարեն Բեքարյանը նշեց, որ մեր երկրի համար միջազգային կրթական ծրագրերի արդյունավետությունը պարզելու համար անհրաժեշտ է 5 տարին մեկ մոնիտորինգ անցկացնել, այդ ծրագրերին մասնակցած երիտասարդների զբաղվածությունը ստուգելու համար: «Եթե պարզվի, որ կրթական այս կամ այն ծրագրի մասնակիցների 80 տոկոսը հաստատվել է այդ ծրագիրն իրականացնող երկրում, նշանակում է տվյալ երկիրը ֆինանսական միջոցները ծախսում է ոչ թե Հայաստանին, այլեւ իր երկրին խելացի կադրերով ապահովելու համար: Մեզ համար սա շատ կարեւոր խնդիր է, որովհետեւ միջազգային կրթական ծրագրերը վերջին տարիներին նպաստում են ուղեղի արտահոսքին, ինչը մեր փոքր երկրի համար խիստ վտանգավոր երեւույթ է», ասաց Բեքարյանը: Միջազգային կրթական ծրագրերի օգտավետությունն ավելացնելու համար նա կարեւոր է համարում տվյալ ծրագրում գոնե մեկ դասախոսի ընդգրկելը, որպեսզի մեր երիտասարդներին դասավանդող օտար մասնագետները պարզ պատկերացում կազմեն մեր կրթական համակարգում տվյալ մասնագիտության մակարդակի մասին: «Միակողմանի ինտեգրում չի լինելու, եթե խոսում ենք եվրոպային ինտեգրվելու մասին, ուրեմն պետք է իմանանք այն պարզ ճշմարտությունը, որ բացի դրսից բերելուց, կամ ընդօրինակելուց, պետք է ներկայացնենք նաեւ մեր ունեցածը: Հակառակ դեպքում չենք ստանա ակնկալվող արդյունքը», ասաց Բեքարյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության ամենամյա մրցանակների հանձնման արարողություն

Տեղի կունենա հունվարի 23-ին, երեքշաբթի օրը, ժամը 17:00, Թեքեյան կենտրոնում (Խանջյան 50):

Ամենամյա մրցանակների հանձնման արարողությունից մեկ օր առաջ, հունվարի 22-ին, ժամը 15:00-ին, Թեքեյան կենտրոնի ցուցասրահում կցուցադրվեն մրցույթին ներկայացված գեղանկարները, քանդակներն ու լուսանկարները:

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿՆ առաջարկում է վարկեր

HYUNDAI

մակնիշի ավտոմեքենաների ապառիկ վաճառքի համար

Հայաստանում «Հյունդայ» ավտոմեքենաների ուղղակի ներկրող եւ միակ դիստրիբյուտոր՝ **«ՄԱԳԱՍ Ինվեստ» ՓԲԸ**

Դիլեր՝ **«ՄԱԳԱՍ Մոթորս» ՍՊԸ**

Պայմաններ՝ «Հյունդայ»-ի բոլոր մոդելների համար

Կանխավճար՝	15 %-ի չափով
Մարման ժամկետ՝	6 տարի
Տոկոսադրույք՝	16 %

«ՄԱԳԱՍ ՄՈԹՈՐՍ»

հասցե՝ Աճառյան 60

հեռ/ֆաքս՝ (374-10) 581607 բջջ.՝ 091-419238, 093-659004

e-mail: magas@arminco.com

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան
Անգլերեն ծրագրերի բաժին

ՀԱՀ-ի անգլերեն լեզվի բաժինը հայտարարում է Ակադեմիական անգլերենի արագացված դասընթացներ: Կուրսերի նպատակը մասնակիցներին ակադեմիական անգլերենի եւ գիտելիքների ուսուցանումն է, որոնք անհրաժեշտ են ինչպես Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի 2007 թվականի ընդունելության, այնպես էլ որեւէ այլ անգլերեն լեզվով ուսուցանող համալսարանում սովորելու համար:

TOEFL-ի եւ շարադրության քննության օրը փետրվարի 5-ն է:

Գրանցման վերջնաժամկետը՝ 2007 թ-ի փետրվարի 2-ը:

Ծրագիրը կսկսվի 2007թ. փետրվարի 12-ին:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 51-27-43 հեռախոսահամարով, կամ այցելել ՀԱՀ, 19 սենյակ:

ՊԱՀՊԱՆԵԼ ԳԱԶԻ ՍԱՐՔԵՐԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Հայաստանի հրդեհային անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհրդի կողմից, նպատակահարմարության տեսանկյունից հայտնում ենք գազի սարքավորումների օգտագործման ժամանակ ծխատարի վատ քարշի պատճառով կարող է առաջանալ թունավորում: Թունավորման հետեւանքով առաջանում է ածխածնի օքսիդ /շմոլ գազ/, որն ուժեղ թունավոր գազ է, եւ որի աննշան քանակության առկայությունը շնչառությունում կարող է թունավորման պատճառ դառնալ: Խորհուրդ է տրվում նման դեպքում անմիջապես մարել ծխնելույզները եւ նոր միայն օգտագործել գազասարքերը:

Ծխատար ուղիների մաքրման, վերանորոգման աշխատանքներ կատարելու համար կարող եք զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 443-432:

Հոդվածն ընթերցելիս այն ընկալել որպես նպատակահարմարության տեսանկյուն:

«ՀՀԱՄԾ» ԻԱՄ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՈՉ պաշտոնական հրապարակում

Կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է

Իրենց դիմումների համաձայն 11.01.2007թ. ուժը կորցրած են ճանաչվել «ՌԱՍԿՈ» Ապահովագրական ՍՊԸ-ի կյանքի ապահովագրության իրականացման ԱՊԿ թիվ 0006 եւ «Լեւոն եւ Աննա» ՍՊԸ-ի գրավատան կազմակերպման ԳԳ-Ե 030 լիցենզիաները՝ ՀՀ ԿԲ խորհրդի 29.12.2006թ-ի համապատասխանաբար թիվ 747 Ա եւ թիվ 745 Ա որոշումների համաձայն:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

www.azg.am
www.azgdaily.com
www.azgdaily.eu

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 17.01.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: